

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน มัธยมศึกษาชั้น过渡การพัฒนา ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิด หลักการบริหารสถานศึกษา
2. หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา
3. การจัดกิจกรรมนักเรียน
4. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี
5. สาระสำคัญของการลูกเสือ
6. บทบาทของครุภัณฑ์สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
7. การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด หลักการบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหาร

การบริหาร มีคำศัพท์ที่ให้ความหมายอยู่สองคำ คือ การบริหาร (Administration) และการจัดการ (Management) คำว่า การบริหาร นิยมใช้ในการบริหารราชการ บริหารธุรกิจที่เน้น การจัดการเกี่ยวกับนโยบาย ส่วนคำว่า การจัดการ นิยมใช้ในด้านธุรกิจ ที่เน้นการดำเนินการ ตามนโยบายที่วางไว้ คือ นำนโยบายไปปฏิบัติ (ศิริพร พงศ์ศรี โภจน. 2540 : 12 – 13 ; ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2542 : 1 ; อินธิรา หิรัญสาย. 2549) Daft (1994 : 8) กล่าวถึง การบริหาร คือ การ ทำให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผ่านการวางแผน การ จัดองค์กร การสั่งการและการควบคุมทรัพยากรขององค์กร

Simon (1976 : 59) กล่าวว่า การบริหาร คือ กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างโดยย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

Koontz และ Weihrich (1990 : 4) กล่าวว่า การจัดการเป็นกระบวนการออกแบบ และรักษาสภาพแวดล้อม ซึ่งบุคคลจะทำงานร่วมกันในกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่าง มีประสิทธิภาพ

Sergiovanni และคณะ (1992) กล่าวว่า การบริหาร คือ กระบวนการทำงานร่วมกันผู้อื่น หรือโดยผู้อื่น เพื่อให้เกิดสัมฤทธิผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

Hersey และ Blanchard (1982) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันกับบุคคลและกลุ่มนบุคคลซึ่งพร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ เครื่องมือต่าง ๆ งบประมาณ และเทคโนโลยี เพื่อที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

วิจิตร ศรีสอ้าน (2540 : 48) กล่าวถึง การบริหารว่า เป็นกิจกรรมของกลุ่มนบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยการใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

จากความหมายและความคิดเห็นของนักวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารดังกล่าว ข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มนบุคคล โดยมีปัจจัยทางค้านการบริหาร ได้แก่ คน งบประมาณ สื่อเทคโนโลยี ระบบการบริหาร เพื่อที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การหรือหน่วยงาน

2. ความสำคัญของการบริหาร

ดิเรก วรรตน์เพียร (2548 : 1) กล่าวว่า การบริหารเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อองค์การ เป็นอย่างยิ่ง เป็นศาสตร์ที่ต้องศึกษา และนำไปปฏิบัติตามหลักวิชาอย่างมีศิลปะ ปัจจุบันสภาพทั่วไปในสังคมมีความซับซ้อน การที่ผู้บริหารจะนำพาองค์การให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จไม่ใช่เรื่องง่าย การบริหารจัดการที่ดีจึงต้องมีทักษะทางการบริหารในระดับสูงและขณะเดียวกันก็ต้องเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารอย่างชัดเจน

ทองหล่อ เดชะไทย (2544 : 13 – 14) กล่าวว่า การบริหาร (Administration) เป็นการจัดการ (Management) อย่างมีระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการ ใช้ทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทำให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความร่วมมือของกลุ่มนบุคคล คำว่าการบริหาร และการจัดการนั้น บางครั้งใช้แทนกันได้ เพราะคำสองคำนี้เป็นกิจกรรมที่หวังผลขั้นสุดท้ายอย่างเดียวกัน คือ ความสำเร็จของงาน

พิทยา นวรัตน์ (2543 : 11) กล่าวว่า การบริหารเป็นการนำเอกสารหมายและนโยบาย ต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำด้วยความเต็มใจด้วยความเที่ยงธรรม และอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สมาน รังสิตโยกฤษฐ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์ (2530 : 29) กล่าวว่า การบริหาร คือการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ อันได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ

และวิธีการปฏิบัติงาน (Method) เป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงาน หรืออีกนัยหนึ่ง การบริหารคือ การทำงานให้สำเร็จ โดยอาศัยบุคลากรอื่น

จากแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารคังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ขององค์การ โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาศัยหลักกฎหมายและ หลักการบริหารที่สอดคล้องกับสภาพการดำเนินงานขององค์การหรือหน่วยงาน

3. องค์ประกอบของการบริหาร

การบริหารจัดการมีองค์ประกอบที่ใช้ในการบริหารเพื่อให้ประสบความสำเร็จสูงสุด โดยได้มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบของการบริหารไว้ดังนี้

สมพงศ์ เกณมสิน (2548 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า องค์ประกอบของการบริหาร คือการใช้ ศาสตร์และศิลปะนำเอาทรัพยากรทางการบริหาร (Administration Resources) มาประกอบการตาม กระบวนการบริหาร (Process of Administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมี ประสิทธิภาพ

สมศักดิ์ บางโน (2547 : 24 – 26) กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริหาร คือการจัดการ หรือการบริหารกิจการต่าง ๆ ต้องมีทรัพยากรันเป็นปัจจัยพื้นฐานทางการจัดการ 4 ประการ คือ 1) คน (Man) เป็นผู้ปฏิบัติกรรมขององค์การ 2) เงิน (Money) เป็นค่าจ้างค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 3) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) คือ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ร่วมถึงอาคารสถาน 4) การจัดการ (Management) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปัจจัยในการบริหาร ทั้ง 4 ประการนี้ เป็น สิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการ เพราะประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการที่เน้นยุ่งกับความ สมบูรณ์และคุณภาพของปัจจัยดังกล่าว

สมชาย ไตรรักษยา (2549) กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริหารงานสมัยใหม่ (Modern Management) ในสภาวะโลกาภิวัตน์ (Globalization) ของโลกปัจจุบัน คือ 1) ใช้เทคโนโลยีด้าน ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน (Real Time) อยู่เสมอ 2) บริหารงานได้ตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวัน (All Time) 3) วิเคราะห์สภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องตลอดเวลา (Always Situation Analysis) 4) ใช้งานเป็นหลัก (Focus on Working) โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา 5) ใช้ผู้รับบริการเป็น ศูนย์กลาง (Customer Centered) 6) พัฒนาภาวะผู้นำในผู้ปฏิบัติงานทุกระดับและทุกคน (Leadership Everyone) 7) มุ่งพัฒนาคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality Improvement : CQI) 8) ทำงานเป็นทีมเดียวกัน (Working as a Team) 9) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย (Modern Vision)

กว้าง ไกล ชัดเจน และถูกต้อง 10) ควบคุมคุณภาพ ณ จุดปฏิบัติงาน (Quality Every – Time) จากแนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารดังกล่าวข้างต้น

อาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการบริหารหมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การซึ่งประกอบด้วย คน งบประมาณ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคนิคการบริหาร และภาวะผู้นำขององค์กร

4. หลักการบริหาร

หลักการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งประสิทธิผล ดังนี้

4.1 หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระบบบริหารให้สังคมหันภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนซึ่งครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถต่อร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนส่งเสริมความเข้มแข็ง หรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อรองรับภัย ป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤต กบัณตรายที่หากจะมีนาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความอยุติธรรม ความไม่ปรองดอง และความมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของหัวหน้าศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สถาดคลล้องกับความเป็นไทยรัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบันการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 6 ประการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2547 : 26 – 30)

4.1.1 หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจ หรืออำนาจของตัวบุคคล

4.1.2 หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดิจิม โดยรวมร่วมกันให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทนมีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำตัว

4.1.3 หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับกลไกในการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4.1.4 หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็นการได้ ส่วนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ

4.1.5 หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักรับผิดชอบในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกรับความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

4.1.6 หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยยุติธรรมก่อนให้กับไทย มีความประยุต ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สิ่งที่ดี และบริการที่มีคุณภาพสามารถแผ่出去ได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

5. ขอบเขต / ภารกิจในการบริหารและจัดการสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด ผลงานการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นไรนั้นขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของสถานศึกษา สถานศึกษามีขอบเขต ภารกิจในการบริหารและจัดการสถานศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคลไว้ 4 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

5.1.1 การบริหารวิชาการ

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อให้สถานศึกษาริหารงานด้านวิชาการ ได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

1.2) เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐาน และมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก

1.3) เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

1.4) เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

2) มีขอบข่ายการกิจดังนี้

- 2.1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.2) การพัฒนาระบวนการเรียนรู้
- 2.3) การวัดผล ประเมินผล และทีบ โอนผลการเรียน
- 2.4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 2.6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 2.7) การนิเทศการศึกษา
- 2.8) การแนะนำการศึกษา
- 2.9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 2.11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 2.12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

5.1.2 การบริหารงบประมาณ

1) วัตถุประสงค์

- 1.1) เพื่อให้สถานศึกษาริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้
- 1.2) เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
- 1.3) เพื่อให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

2) มีขอบข่ายการกิจดังนี้

- 2.1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ การวิเคราะห์และพัฒนา นโยบายทางการศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมสมการเสนอของบประมาณ
- 2.2) การจัดสรรงบประมาณ การเบิกจ่าย การอนุมัติงบประมาณ การโอนเงินงบประมาณในสถานศึกษา
- 2.3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลการใช้เงิน ผลการดำเนินงาน
- 2.4) การระดมทรัพยากร การจัดการทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา

การจัดหารายได้และผลประโยชน์ กองทุนบัญชี สวัสดิการเพื่อการศึกษา

2.5) การบริหารการเงิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงินการจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การกันเงิน ไว้เบิกเหลือมปี

2.6) การบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

2.7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดทำพัสดุ การกำหนดครุภัณฑ์ หรือคุณลักษณะเฉพาะ และการจัดซื้อ จัดจ้าง การควบคุมคุณภาพ บำรุงรักษา และจ้างนาท พัสดุ

5.1.3 การบริหารงานบุคคล

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็ว เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

1.2) เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และมีจิตสำนึกรักในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบ ให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

1.3) เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

1.4) เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2) มีขอบข่ายการกิจดังนี้

2.1) การวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่ง การวิเคราะห์วางแผน อัตรากำลังคน การขอเลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา และวิทยานะของข้าราชการครู

2.2) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กรณีได้รับมอบอำนาจจาก อ.ก.ค.ศ. เอกพื้นที่การศึกษา การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว การแต่งตั้ง ย้าย โอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การบรรจุกลับเข้ารับราชการ การรักษาราชการแทน และรักษาการในตำแหน่ง

2.3) การเตรียมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา การเลื่อนขั้นเงินเดือนครูและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มค่าจ้าง ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีถือจ่ายเงินเดือน เงินวิทยานะและ

ค่าตอบแทนอื่น ทะเป็นประวัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การขอเม็ดตราประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ งานขอหนังสือรับรอง ขออนุญาตไปราชการต่างประเทศ ขออนุญาตลาอุปสมบท ขอพระราชทานเพลิงศพ การลาศึกษาต่อ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และให้ได้รับเงินวิทยพัฒนา การจัดสวัสดิการ

2.4) วินัยและการรักษาวินัย กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ความผิดวินัยร้ายแรง การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การสร้างเสริมและการป้องกันการกระทำผิดวินัย

2.5) งานอุตสาหกรรม ให้ออกจากราชการกรณีไม่พ้นทดลองปฏิบัติราชการ หรือไม่ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มค้ำกว่าเกณฑ์ ก.ค.ศ. กำหนด การอุตสาหกรรมกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป การให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้ออกจากราชการเพราเหตุรับราชการนาน หรือเหตุทดสอบ กรณีมีผลพินิจมอง กรณีได้รับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษานึงที่สุด ให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลุไทย

5.1.4 การบริหารทั่วไป

1) วัตถุประสงค์

1.1) เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยการให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียนรู้ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2) เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณะจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธา และให้การสนับสนุน การจัดการศึกษา

2) มีขอบข่ายการกิจดังนี้

2.1) การดำเนินงานธุรการ

2.2) งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา

2.3) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

2.4) การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

2.5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

2.6) งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.7) การส่งเสริมสนับสนุนค้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร บริหารทั่วไป

2.8) การคูดอาการสถานที่และสภาพแวดล้อม

2.9) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

2.10) การรับนักเรียน

- 2.11) การส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาในระบบอัชญาศัย
- 2.12) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 2.13) การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- 2.14) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 2.15) การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน
องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 2.16) งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
- 2.17) การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน
- 2.18) งานบริการสาธารณสุข
- 2.19) งานที่ไม่ได้ระบุในงานอื่น

หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษา ได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับเห็นผลลัพธ์หวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตร ได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับต้องแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึง สถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้พัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกรักในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เต็มตามศักยภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐาน การเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบน พื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อป้องชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่าง เสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และ การจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกรอบน และความอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบ โอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มี ความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพดี และสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข

การจัดกิจกรรมนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 27-29) ได้กำหนดหลักการและแนวทางในการจัด กิจกรรมนักเรียน ไว้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองตาม ศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการ เรียนรู้ การเข้าร่วมและการปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมสมร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่ เลือก ได้ด้วยตัวเองตามความสนใจและความสนใจของตน ใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนา องค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบถ้วนด้าน ทั้งร่างกาย ศติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจ จัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มี ระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้าง จิตสำนึกในการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และวิธีที่เหมาะสม ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1. กิจกรรมแนวแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้ เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถก้าวหน้าและพัฒนาศักยภาพของตนเองเสริมสร้าง ทักษะชีวิตวุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้เชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีซึ่งผู้สอนทุก คนต้องทำหน้าที่แนะนำให้แนวแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิตการศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และ การมีงานทำ

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติคัวตนเองอย่างครบทวง ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้น กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ฉุกเฉีย เมตรนารี บุคลาชุด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร

เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

กรมวิชาการ (2546 : 3-4) เป็นการดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนได้ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ จำเป็นต้องอาศัยระบบการนิเทศทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน หรือหน่วยงานต่าง ๆ จึงควรจัดให้มีการนิเทศเชิงระบบซึ่งมี 6 ขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความตระหนักว่าต้องมีการพัฒนา
2. วิเคราะห์หาจุดที่จะพัฒนา
3. แสวงหาวิธีใหม่ ๆ ในการพัฒนา
4. ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในการพัฒนา
5. ตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา
6. ภูมิใจในผลงานที่ได้พัฒนา

หลักการจัดกิจกรรมนักเรียน

ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีวางแผนการจัดให้ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์การจัดดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ และแนวทางการปฏิบัติให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม
2. จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจและความถนัด
3. บูรณาการใช้กับชีวิตจริง ระหว่างนักเรียนดึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. ใช้กระบวนการกลุ่มจัดการเรียนรู้
5. จำนวนสมาชิกเหมาะสมกับลักษณะกิจกรรม
6. มีการกำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสม สถานที่จัดกิจกรรม

สถานศึกษา

7. ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา
8. ยึดหลักการมีส่วนร่วม บ้าน วัด สถานศึกษา ชุมชน
9. มีการประเมินผลกิจกรรม

บุญลินท์ ปานสวัสดิ์ (2548 : 16) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนไว้ว่า การจัดกิจกรรมนักเรียน คือกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งนอกเหนือจากที่หลักสูตรกำหนดไว้เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความสนใจ ความสามารถ และความสนใจของนักเรียน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมใน

การวางแผนและดำเนินการเรองตามความสมัครใจ โดยอยู่ภายใต้การคุ้มครองกฎหมายให้คำแนะนำและภายในให้การอนุมัติของผู้บริหารสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมนักเรียน คือ กิจกรรมนอกเหนือจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ ได้ประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ความชำนาญ เป็นกิจกรรมที่คนเองสนับสนุนใจอย่างแท้จริง ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สร้างเจตคติและพัฒนานิสัยลักษณะพึงประสงค์ ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนให้เหมาะสมตามค่านิยมที่คึ้งทางของสังคมปัจจุบันและอนาคต

แนวทางจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี

วิจตร ศรีสะอ้าน (2550) อ้างอิงจาก วีระพล ทองสัมฤทธิ์ (2550 : 43-45) นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเน้นการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา และเร่งส่งเสริมครูทุกคนให้มีการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือให้ได้คุณลักษณะที่ดี ให้สามารถสอนเด็กและเยาวชนของชาติให้มีคุณธรรม การทำงานหมุนคะที่เน้นทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยกำหนดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวากาชาดหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีหรือยุวากาชาดหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยเน้นการฝึกปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย กฎ คำปฏิญาณ มากกว่าการสอนในชั้นเรียน และให้จัดบันทึกรายงานไว้ในสมุดทำความคิดเป็นรายบุคคล เพื่อพิจารณาให้เข้มเกียรติคุณ เหรียญรางวัล สำหรับผู้มีผลงานผ่านเกณฑ์ในแต่ละปีรวมทั้งจัดทำเกียรติบัตรยกย่องสำหรับผู้มีผลงานดีเด่นเพื่อให้สมัครศึกษาต่อและสมัครเข้าทำงาน

ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมต่อไปนี้ให้บังเกิดผลอย่างจริงจังและให้ส่งเสริมให้มีการแข่งขัน หรือคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นระหว่างสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

1. การฝึกอบรมเบื้องต้น ให้เกิดความเป็นระเบียบวินัย

2. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และการเข้าร่วมพิธีในวันสำคัญ เช่น วันคล้ายราชสกุลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช วันสถาปนาการลูกเสือ วันสถาปนา>yakachaด วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ ฯลฯ

ให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานต้องจัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยเน้นให้เกิดความสามัคคี การเมืองผู้นำ ผู้ตามและการปรับตัวให้มีชีวิตรอดในสังคมยุคใหม่ ยังเป็นการเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเยาวชน รวมทั้งสนับสนุนให้ใช้ค่ายลูกเสือและศูนย์ยุวากาชาดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สถานศึกษาต้องจัดทำปฏิทินกิจกรรมไว้ตลอดภาคเรียน อย่างน้อยเดือนละ 1 กิจกรรม โดยเลือกกิจกรรมให้สอดคล้องกับคำปฏิญาณ กฎหมายลูกเสือ หรือขวากชาด เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารี ขวากชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ได้ลงมือฝึกปฏิบัติจริงอย่างสม่ำเสมอ และให้จัดทำป้ายนิทรรศการถาวรเพื่อรายงานผลผู้มีความดีเด่นในรอบเดือน

ครู อาจารย์ ผู้กำกัน ผู้นำ ผู้บังคับบัญชา ลูกเสือเนตรนารี ขวากชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎ หลักการ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลซึ่งรวมทั้งนักเรียน นักศึกษา ให้คณะกรรมการบริหาร ลูกเสือแห่งชาติ และคณะกรรมการบริหารขวากชาดพิจารณาคุณงามความดีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติและข้อบังคับลูกเสือ และตามระเบียบสภากาชาดไทย

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรมรวมทั้งส่งเสริมให้ครู ได้รับการฝึกอบรม ตามมาตรฐานลูกเสือ เนตรนารี ขวากชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยจัดให้มีระบบการบริหาร จัดการด้วยแต่การจัดตั้งหน่วย กอง เหล่า กลุ่ม หน่วย ระบบการทำงานร่วมกัน การจัดกิจกรรม การติดตามประเมินผล และรายงานผลรวมทั้งการประกาศต่อสาธารณะ โดยยกย่องผู้บังคับบัญชา และสมาชิกลูกเสือ เนตรนารี ขวากชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ที่มีผลงานดีเด่นในแต่รอบปี

ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ขวากชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ให้ใช้เครื่องแบบ เป็นไปตามระเบียบให้เรียบหรู และประพฤติดนนิให้เดื่อมเดี้ยงเกียรติเมื่อสวมเครื่องแบบ ในกรณีที่ไม่สวมเครื่องแบบให้ใช้ผ้าหุกคอเป็นสัญลักษณ์ได้ เช่น กรณีเข้าค่าย จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเดินทางไกล ในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี ให้สถาบันอุดมศึกษา จัดวิชาการเป็นผู้นำ ลูกเสือ เนตรนารี ขวากชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์เป็นวิชาเดือกเสริในทุกคณะหรือให้จัด กิจกรรมค่ายพัฒนาอย่างน้อย 1 ครั้ง ก่อนดำเนินการศึกษา เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามและพัฒนา ศักยภาพเยาวชนให้เป็นรากรฐานในการสร้างสังคมฐานเศรษฐกิจความรู้

ให้ผู้บริหารการศึกษาระดับสูง รวมทั้งผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาให้การ สนับสนุนกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ขวากชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เพื่อพัฒนาศักยภาพความ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมทั้งให้มีการจัดเก็บฐานข้อมูลและ รายงาน ผลการดำเนินงานในแต่ละรอบปี เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ และสภากาชาดไทย เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ

สรุปได้ว่า นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ใน การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาเน้นการฝึกปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย กฎ คำปฏิญาณ มากกว่าการสอนใน ชั้นเรียน และให้จบันทึกรายงานไว้ในสมุดทำความดีเป็นรายบุคคลให้นับเกิดผลอย่างจริงจังและ

ให้ส่งเสริมให้มีการแข่งขัน หรือคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นระหว่างสถานศึกษา จัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยเน้นให้เกิดความสามัคคี การเป็นผู้นำ ผู้ตัวแทนและการปรับตัวให้มีชีวิตจรดในสังคมยุคใหม่ จัดทำปฏิทินกิจกรรมไว้ตลอดภาคเรียน อาย่างน้อยเดือนละ 1 กิจกรรม โดยคัดเลือกกิจกรรมให้สอดคล้องกับคำปฏิญาณ กฎ หลักการของลูกเสือ ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนกิจกรรมรวมทั้งส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมสัมมนาด้านลูกเสือ เนตรนารี บุคลากร ผู้นำเยาวชน จัดให้มีระบบการบริหารจัดการตั้งแต่การจัดตั้งหน่วย กอง เหล่า กลุ่ม หน่วย ระบบการทำงานร่วมกัน การจัดกิจกรรม การติดตามประเมินผล ลูกเสือ เนตรนารี บุคลากร และผู้นำเยาวชนให้ใช้เครื่องแบบเป็นไปตามระเบียบให้เรียบร้อย และประพฤติตามที่ได้กำหนด เสียงกีบรติ

สาระสำคัญของการลูกเสือ

1. ความหมายของกระบวนการลูกเสือ

กระบวนการลูกเสือ เป็นกระบวนการที่ส่งเสริม สนับสนุนให้คนเป็นคนดีมีพลานามัย สมบูรณ์แข็งแรง รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย เสียสละ อดทน มีความเห็นใจผู้อื่น โดยยึดหลักลูกเสือเป็น กับทุกคนทั่วโลก การอบรมนั่นนิสัยลูกเสือให้เป็นพลเมืองดีตามจริตประเพณีบ้านเมือง และอุดม คติซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 5 ประการ (สมหมาย วงศ์วิทยาคุณ. 2544 : 10 – 12 ; ข้ออิงจาก พิทักษ์ ต้องโพนทอง. 2547 : 11 – 12) คือ

- 1.1 ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึงตนเอง
- 1.2 ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 1.3 ให้รู้จักนำเพลี่ยประโยชน์เพื่อสาธารณะสุขประโยชน์
- 1.4 ให้รู้จักทำการฟื้นฟื้น
- 1.5 ให้รู้จักการพัฒนากาย จิตใจ และศีลธรรม ทั้งนี้โดยไม่เกี่ยวข้องกับลัทธิ

การเมืองได

2. องค์ประกอบสำคัญของการลูกเสือ องค์ประกอบสำคัญของการลูกเสือ มี 5 ประการ

ดังนี้

- 2.1 ลูกเสือ
- 2.2 ผู้นำคบันญชาลูกเสือ
- 2.3 ลูกมุ่งหมายหรืออุดมการณ์
- 2.4 กิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมกลางแจ้ง

2.5 การบริหารงาน

3. จุดหมายหรืออุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

จุดหมายหรืออุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ปรากฏในมาตรา 7 แห่ง

พระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 ว่า คณะลูกเสือแห่งชาตินี้ตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศไทย

4. หลักการสำคัญของลูกเสือ

หลักการสำคัญของลูกเสือ ประกอบด้วย

4.1 มีศาสนា

4.2 มีความจริงกักษิตรต่อประเทศไทยของเรา

4.3 มีความศรัทธาในมิตรภาพและความเป็นพี่น้องของลูกเสือทั่วโลก

4.4 การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

4.5 การยอมรับและการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎหมายของลูกเสือ

4.6 การเข้าเป็นสมาชิกหัวหน้าเด็กและเด็ก

4.7 มีความเป็นอิสระต่ออิทธิพลทางการเมือง

4.8 มีกำหนดการพิเศษสำหรับการฝึกอบรม โดยอาทัย

4.8.1 ระบบหมู่ ระบบกลุ่ม

4.8.2 เครื่องหมายวิชาพิเศษ

4.8.3 การทดสอบเป็นขั้น ๆ

4.8.4 กิจกรรมกลางแจ้ง

5. แนวทางพัฒนาลูกเสือ

แนวทางพัฒนาลูกเสือ มี 8 ประการดังนี้

5.1 พัฒนาทางกาย

5.2 พัฒนาทางสติปัญญา

5.3 พัฒนาทางจิตใจและศีลธรรม

5.4 พัฒนาในเรื่องการสร้างค่านิยมและเจตคติ

5.5 พัฒนาทางสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

5.6 พัฒนาทางสัมพันธภาพทางสังคม

5.7 พัฒนาทางสัมพันธภาพต่อชุมชน

5.8 พัฒนาทางด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การถูกเลือกเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้คนเป็นคนดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามัคคี มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

บทบาทของครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหม่

ครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีความเจริญกอกงามทั้งทางร่างกาย ศติปัญญา และจิตใจไปพร้อมๆ กัน การพัฒนาทางด้านจิตใจ นอกจากสอดแทรกทุกรายวิชาที่สอนแล้ว การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นวิธีทางหนึ่งที่สามารถใช้ในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ให้เกิดขึ้นในใจของผู้เรียนได้ ซึ่งกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่นุ่งมุ่งพัฒนาด้านจิตใจให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรกำหนด ครูที่สอนกิจกรรมลูกเสือจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะ 3 ประการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือลูกแห่งชาติ. 2534 : 111)

1. มีความเข้าใจในเรื่องกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง จะต้องรู้และเข้าใจว่ากิจกรรมลูกเสือที่จัดขึ้นเพื่ออะไร ต้องการสร้างอะไรให้เกิดขึ้น
2. มีทักษะเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในและนอกวงการลูกเสืออย่างใกล้ชิดสนิทสนม สามารถติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างสัมพันธภาพในการทำงานกับผู้อื่นได้
3. ทักษะทางวิชาการลูกเสือ หมายถึง ทักษะการปฏิบัติงานในวิชาการต่างๆ ทางลูกเสือที่ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือต้องมี เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนลูกเสือของตนได้ เช่น การอยู่ค่ายพักแรม การสำรวจ และกิจกรรมเฉพาะอย่างของลูกเสือ
4. ทักษะเกี่ยวกับการวางแผน หมายถึง ภารกิจทั้งหมดที่ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือต้องวางแผนที่จะสอน เช่น การไปอยู่ค่ายพักแรม การจัดกิจกรรม เหตุการณ์การพิเศษ กำหนดการของลูกเสือ เป็นต้น
5. ทักษะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาลูกเสือให้ดำเนินไปอย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 2-3) ได้เสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือให้แก่ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือให้มีบทบาทความรับผิดชอบ ดังนี้

1. สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและความต้องการบุคลากร

2. สำรวจความต้องการและจำนวนผู้เรียนที่จะเลือกกิจกรรมต่างๆ ทำโครงการจัดกิจกรรมตลอดภาคเรียน

3. เสนอแผนในการจัดประชุมครุที่ปรึกษากิจกรรมเกี่ยวกับวิธีการจัดและแนวดำเนินการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4. เสนอแผนในการจัดประชุมครุที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อปรึกษาหารือในระหว่างการจัดกิจกรรมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5. ประมาณการใช้จ่ายเงินงบประมาณในการจัดกิจกรรมตลอดปีการศึกษา

6. เสนอขออนุมัติโครงการจัดกิจกรรม

7. แจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงรายการที่จะจัดกิจกรรมในแต่ละภาคเรียน

8. กำหนดระยะเวลาและสถานที่สำหรับในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรม

9. ควบคุมการดำเนินการการจัดกิจกรรมทุกรายการให้อยู่ในระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

โรงเรียน

10. รวบรวมผลการประเมินการจัดกิจกรรมทุกรายการเสนองานวัดผลของโรงเรียน

11. ร่วมประชุมเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมตามแผนงานที่หัวหน้าหมวดกิจกรรม

กำหนด

12. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียนเข้าใจดูดูอย่างน้อยและแนวการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม

13. ดำเนินการรับสมัครสมาชิก

14. ปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อบังคับของการเข้าร่วมกิจกรรม

15. จัดให้มีคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้ง

16. วางแผนการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเข้าร่วมกับสมาชิก เพื่อเสนอขออนุมัติต่อหัวหน้าหมวดกิจกรรม

17. เป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือ และร่วมทำกิจกรรมกับสมาชิกอย่างใกล้ชิด

18. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนที่กำหนดรายคาบ

19. บันทึกผลการประเมิน

และสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2540 : 147-148) ยังได้กล่าวถึงการเป็นผู้กำกับลูกเสือจะต้องมีบทบาทต่อสิ่งสำคัญ 3 ประการ คือ

1. มีบทบาทต่องาน คือ การปฏิบัติงานธุรการในหน้าที่ให้สำเร็จ ผู้กำกับลูกเสือต้องพยายามใจดีตามดูว่างานที่กำหนดไว้ในหน้าที่นั้นได้บรรลุผลสำเร็จแล้ว งานในความรับผิดชอบของผู้กำกับลูกเสือที่สำคัญ พอจะจำแนกออกเป็นหลักใหญ่ได้ 3 ทาง คือ

1.1 ทางบริหาร

1.2 ทางการปกครองบังคับบัญชา

1.3 ทางวิชาการ

2. มีบทบาทต่อกลุ่ม คือ กองลูกเสือ กลุ่มลูกเสือ ผู้ปกครอง บิดามารดา และกลุ่มนบุคคลที่มาเกี่ยวข้องกับกองลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือมีภาระที่จะต้องรักษากลุ่มให้อยู่ร่วมกัน มีความสามัคคีกัน ดูแลให้กลุ่มนี้มีความสุข และสามารถทำงานร่วมกันได้ ประสานกิจกรรมต่างๆ ให้เข้าร่วมกันได้ ผู้กำกับลูกเสือจะต้องปฏิบัติภาระความรับผิดชอบในประเด็นเหล่านี้ร่วมกับรองผู้กำกับอื่นๆ และพยายามส่งเสริมให้ผู้อื่นเป็นผู้นำ ส่งเสริมให้ผู้อื่นได้ทำงานด้วยตนเอง

3. มีบทบาทต่อบุคคล ผู้กำกับลูกเสือจะต้องมีความรู้สึกไวต่อปัญหา และความรู้สึกของทุกคนในกลุ่ม เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นพวงเดียวกัน ทำให้เห็นว่าทุกคนมีความสำคัญและมีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการกิจกรรม เกิดความอ่อนอุ่นใจ ผู้กำกับลูกเสือที่รู้จักและเข้าใจลูกเสือแต่ละคนเป็นอย่างดี จะช่วยให้มองเห็นความต้องการของเด็กแต่ละคน และสามารถหาทางสนองความต้องการได้

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามารถยุ่งในหัว นิหน้าที่ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาลูกเสือให้บรรลุจุดประสงค์ โดยการนำหลักสูตรไปใช้อ่ายาเหมาะสมกับระดับชั้นอนุบาล และสถานภาพของผู้เรียน การปฏิบัติกิจกรรมให้เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม ลูกเสือสามารถยุ่งในหัว

การจัดกิจกรรมลูกเสือสามารถยุ่งในหัวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาธิการแห่งชาติได้กำหนดให้โรงเรียนที่จัดกิจกรรมลูกเสือ ได้ดำเนินการตามแนวทางการจัดกิจกรรมใน 6 กิจกรรม คือ

การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ

การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ กำหนดให้การบริหารกิจกรรมลูกเสือสามารถยุ่งในหัวเป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามารถยุ่งในหัว พ.ศ. 2509 (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2534 : 1-5) ให้โรงเรียนปฏิบัติการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กองลูกเสือสามารถยุ่งในหัวประกอบด้วยหมู่ลูกเสืออย่างน้อย 2 หมู่ ไม่เกิน 6 หมู่ มีลูกเสือหมู่ละ 4-8 คน การเรียกชื่อกองให้เรียกตามประเภทของลูกเสือ และหมายเลขอประจำกอง

แล้วตามด้วยชื่อ โรงเรียนนั้นๆ เช่น กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 1 โรงเรียนฯฯ พระนونวิทยาคุณ เป็นต้น

2. กลุ่มลูกเสือ ประกอบด้วย กองลูกเสือ 4 ประเภท คือ กองลูกเสือสำรอง กองลูกเสือสามัญ กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และกองลูกเสือวิสามัญ รวมกันประเภทละ 1 กองเป็นอย่างน้อยหรือถ้ากลุ่มใดไม่สามารถมีลูกเสือทั้ง 4 ประเภท จะมีประเภทเดียวต้องมีไม่น้อยกว่า 4 กองขึ้นไป และถ้ามี 2-3 ประเภท ต้องมีประเภทละไม่น้อยกว่า 2 กอง ถ้ากลุ่มลูกเสือไม่มีครบทั้ง 4 ประเภทเรียกกลุ่มลูกเสือนี้ว่า “กลุ่มลูกเสือสมบูรณ์”

3. การเรียกชื่อกลุ่มลูกเสือ ให้เรียกตามชื่อ โรงเรียน หรือสถานศึกษาที่ตั้งกลุ่มลูกเสือนั้น ถ้าในโรงเรียนมีหลายกลุ่มก็ให้ใช้หมายเลขกำกับต่อท้าย โดยเรียงลำดับ 1, 2, 3, 4, ฯลฯ จนกว่าจะหมด

4. การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ ต้องได้รับอนุญาตจากเลขานุการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดแล้วแต่กรณี หากไม่สามารถจัดตั้งกลุ่มลูกเสือได้ ให้จัดตั้งกองลูกเสือก่อน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้กำกับลูกเสือรวบรวมใบสมัครของลูกเสือที่สมัครเข้าเป็นลูกเสืออย่างน้อย 2 หมู่ (ลส. 3) แล้วนำชื่อลูกเสือมาลงทะเบียน (ลส. 8) ไว้

4.2 ผู้กำกับลูกเสือ และรองผู้กำกับลูกเสือ เทียนใบสมัครเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ลส. 2)

4.3 ผู้กำกับลูกเสือเขียนใบขอตั้งกอง (ลส. 1)

4.4 ผู้กำกับลูกเสือทำหนังสือราชการเรื่องการขอตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ เพื่อนำส่งถึงสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือจังหวัดแล้วแต่กรณี โดยแนบใบขอตั้งกองหรือกลุ่ม (ลส. 1) และใบสมัครเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ลส. 2) ไปด้วย

4.5 เมื่อสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือจังหวัดอนุมัติให้จัดตั้งกองหรือกลุ่มลูกเสือได้ สำนักงานก็จะส่งใบตั้งกองลูกเสือ (ลส. 12) ใบแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ลส. 13) มาให้แก่โรงเรียนเพื่อเป็นหลักฐานการตั้งกองลูกเสือที่ลูกเสือต้องต่อไป

สรุปได้ว่า การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ โรงเรียนจะต้องขอแต่งตั้งกับผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด การเรียกชื่อกองหรือกลุ่มลูกเสือให้เรียกตามชื่อ โรงเรียน หรือสถานที่ตั้งกลุ่ม กองลูกเสือ ประกอบด้วยหมู่ลูกเสือ 2-6 หมู่ มีลูกเสือหมู่ละ 4-8 คน และจะต้องมีผู้กำกับลูกเสือ 1 คน รองผู้กำกับ 1 คน การขอตั้งกองลูกเสือหรือกลุ่มลูกเสือ ให้ใช้แบบ ลส. 1 จำนวน 3 ฉบับ การขอแต่งตั้งผู้กำกับลูกเสือและรองผู้กำกับ ใช้แบบ ลส. 2 คนละ 3 ฉบับ ผู้กำกับลูกเสือสามัญ

รุนใหญ่ต้องได้รับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ บทบาทหน้าที่ของผู้กำกับลูกเสือ คือ ฝึกอบรม รับผิดชอบกิจกรรม กองลูกเสือ วินัยลูกเสือ และการเงินของกองลูกเสือ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เป็นกิจกรรมบังคับในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2533 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ ซึ่งมีรายละเอียดและสาระสำคัญ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2544 : 5 - 10)

1. การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติ มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบช่วยสร้างสรรค์สังคม ให้มีความเริ่มต้น ภาระหน้า ความสงบสุข และความมั่นคงของชาติ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังนี้

1.1 มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1.2 มีทักษะการสังเกต จดจำ การใช้เครื่องมือ การแก็บัญหาและทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.3 มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกล้าหาญ อดทน เชื่อมั่นในตนเอง มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความเตียบกระบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณะประโยชน์

1.4 มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สร้างสรรค์งานฝีมือ สนใจพัฒนาเรื่องของธรรมชาติ

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในแต่ละชั้วโมงจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ได้เสนอแนะการจัดกิจกรรมการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ดังนี้ (กรมวิชาการ 2533 : ก-๗)

2.1 พิธีเปิด ประกอบด้วย ขั้นธงชาติ สาคูนต์ ลงนิ่ง ตรวจแยก

2.2 เกมและเพลง ให้เกิดความสนุกสนาน เป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนที่จะปฏิบัติกิจกรรมขั้นต่อไป อาจใช้อ่าย่างโดยย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างตามเหมาะสม บางครั้งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับเนื้อหาสอนไป

2.3 การปฏิบัติกิจกรรม เน้นการปฏิบัติกิจกรรมเป็นฐานและระบบหมู่ โดยการให้การศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติจริงตามเนื้อหาวิชาในหลักสูตร

2.4 การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประวัติศาสตร์ เป็นการสรุปเนื้อหาที่เรียนในแต่ละครั้ง ควรเป็นเรื่องง่ายๆ และสอดแทรกเรื่องคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความกล้าหาญอดทน เป็นต้น

2.5 พิธีปิด ประกอบด้วย การนัดหมาย การตรวจความเรียบร้อย การทำความสะอาด การซักซ่องลง เลิกการเรียนการสอน

3. กิจกรรมลูกเสือ เป็นกิจกรรมบังคับในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กรมวิชาการ. 2533 : ง-จ) ได้กำหนดหลักสูตรไว้ดังนี้

3.1 เครื่องหมายลูกเสือโลก (ขั้นนักชัยมศึกษาปีที่ 1)

3.1.1 กิจกรรมลูกเสือ หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) กิจกรรมคณะลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วย สถาลาภลูกเสือแห่งชาติคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ คณะกรรมการลูกเสือจังหวัด และคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ

2) กิจการองค์กรลูกเสือโลก ประกอบด้วย สมัชชาลูกเสือโลก (World Scout Conference) คณะกรรมการลูกเสือโลก (World Scout Committee) สำนักงานลูกเสือโลก ความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือนานาชาติ การประชุมสมัชชาลูกเสือภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก และการลูกเสือระหว่างประเทศ

3) บทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ประกอบด้วย การพัฒนาชุมชน กิจกรรมการพัฒนาชุมชน การศึกษาสำรวจชุมชนเพื่อวางแผนปฏิบัติกรรมและการวางแผนการพัฒนาชุมชน

3.1.2 คำปฏิญาณและกฎหมายลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) คำปฏิญาณของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ กล่าวว่า ด้วยเกียรติของเจ้าฯ

ข้อสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดิ์ต่อชาติ ศาสนा พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎหมายของลูกเสือ

2) กฎหมายลูกเสือนี้ 10 ข้อ

ข้อ 1 ลูกเสือนี้เกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 ลูกเสือนี้มีความงรักภักดิ์ต่อชาติ ศาสนा พระมหากษัตริย์

และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือ

ผู้อื่น

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่น

ทั่วโลก

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ข้อ 6 ลูกเสือนิความเมตตา กรุณาต่อสัตว์

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิความค่าและผู้บังคับบัญชา

ด้วยความการพ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มั่นยั่สต

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

3.1.3 ระบุข้อแคล้ว หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) การฝึกเป็นบุคคลที่มีอิ平等 ประกอบด้วย ท่าตรง ท่าพัก ท่า เคราะห์ ท่าหันอยู่กับที่ ท่าเดิน ท่าหยุด ท่าก้าวทางข้าง ท่าก้าวตอนหลัง ท่ารีบ ท่าหันเวลาเดิน ท่า หันเวลาวิ่ง การนับ ท่าอดทนมาก การถวายราชสุดุ๊ด การอดทนเพื่อส่วนตน สงบนิ่ง ท่า หมอบ

2) การฝึกเป็นบุคคลที่ถือไม้พลองหรือไม่จั่ง ประกอบด้วย ท่าตรง พัก ท่าวันพยาธุช-เรียบอาวุช ท่าแบกอาวุช ท่าอดทนมาก-ส่วนมาก ท่าหันและการเคลื่อนที่ใน เวลาถือไม้พลอง

3) สัญญาณมือในการเรียกแคล้วของลูกเสือสากล ประกอบด้วย และ หน้ากระดานแคล้วเดียว แคลตอนเรียงหนึ่ง แคลหน้ากระดานหมู่ปีcccccc แคลหน้ากระดานหมู่ปีcccccc ระยะ แคลรูปครึ่งวงกลม แคลรูปวงกลม แคลสี่เหลี่ยมปีกด้านหนึ่ง แคลรัศมีหรือแคลล้อเกวียน

3.1.4 การใช้ชีวิตกลางแจ้ง หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) การกางและรื้อเต็นท์พักแรม ประกอบด้วย ส่วนประกอบของเต็นท์ การกางเต็นท์ การรื้อเต็นท์ การเก็บและการระวังรักษาเต็นท์ การวางผังในการกางเต็นท์

2) การบรรจุเครื่องหลังอย่างถูกต้องสำหรับการเดินทาง ไกล ไปพักแรม ค้างคืน ประกอบด้วย การเลือกเครื่องหลัง การบรรจุสิ่งของในเครื่องหลังและการอาหารสด อาหารแห้ง

3) ก่อและจุดไฟกลางแจ้งแล้วปูรุ่งอาหารอย่างพอเพียงสำหรับ 2 คน ประกอบด้วย เชือเพลิง การก่อไฟ ข้อระวังในการจุดไม้ชิคและก่อไฟ การประกอบอาหาร วิธีการประกอบอาหาร

4) อ่านและใช้แผนที่-เข็มทิศ และรู้จักบริเวณที่ตนอยู่ ประกอบด้วย แผนที่และนิคของแผนที่ การอ่านแผนที่ เข็มทิศและการใช้เข็มทิศ การหาทิศด้วยไม้เข็มทิศ ควรหรือกลุ่มความถูกชน์ที่นิยมใช้หาทิศ

3.1.5 การผูกเงื่อนและประโภชน์ของเงื่อน หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) ประเภทต่อเชือกเข้าด้วยกัน เพื่อประโภชน์ในการต่อเชือกให้ยาวขึ้น ได้แก่ เงื่อนพิรอด เงื่อนขัคสมាចชั้นเดียว เงื่อนขัคสมាចหลายชั้น เงื่อนประมง เงื่อนยาวยแก่ เงื่อนนายพราน ต่อสั้นและยาวอื่น ๆ

2) ประเภททำเป็นบ่วง เพื่อประโภชน์สำหรับคล้องหรือ拴กับ หลักเสา สักว์หรือคน ได้แก่ เงื่อนบ่วงนาค เงื่อนบ่วงสายธนูแบบต่าง ๆ เงื่อนเก้าอี้ เงื่อนตีนแมว เงื่อนคนลาก เงื่อนลูกชุน เงื่อนสายอกหัวด เงื่อนแหงบ่วงปลายเชือก เงื่อนรอกเชือก เงื่อนประมง บ่วง อื่น ๆ

3) ประเภทผูกกับวัตถุ เพื่อใช้ประโภชน์สำหรับผูกให้แน่น ใช้รังใช้คง หรือคงให้แน่น ได้แก่ เงื่อนผูกชุง เงื่อนตะกรุดเบ็คชั้นเดียว เงื่อนบุกเบิก เงื่อนกระหวัดไม้ เงื่อนตะกรุดเบ็คก dein เงื่อนผูกรัง เงื่อนผูกถังตัง เงื่อนผูกกระדן เงื่อนผูกประกน เงื่อนผูกหàng เงื่อน กากบาท และเงื่อนขันชะนานะ อื่น ๆ

4) ประเภทใช้ลักษณะแหง ใช้ประโภชน์เป็นวัสดุต่าง ๆ เพื่อให้เกิด ความสวยงาม ได้แก่ ถักลูกโพธิ์ชั้นเดียว ถักลูกโพธิ์หลายชั้น ถักสายยงยศสามัญรุ่นใหญ่ ถักสายยง ยศลูกเสือสามัญสายยงบคเนตรนารี ถักเกลี้ย梧桐 ถักวอกเกิต ถักสายอกหัวด แหงกลับ แหงบ่วง อื่น ๆ

5) ประเภทใช้คล้องกับรอกหรือผูกกับสมอบก เพื่อประโภชน์ในการรัง หรือยึดให้เกิดความแข็งแรง และรับน้ำหนักได้มาก ๆ

3.1.6 การปูรุ่งพยานาล หัวข้อเนื้อหา ได้แก่ การปูรุ่งพยานาล

ประกอบด้วย คำจำกัดความและหลักที่นำไปของการปูรุ่งพยานาล วิธีการปูรุ่งพยานาลผู้ป่วย ได้แก่ วิธีปูรุ่งพยานาลนาคแพลงธรรมชาต นาดแพลงลูกไฟใหม่หรือน้ำร้อนลวก คนเป็นลม ถูกงูกัด ถูก แมลงสัตว์กัดต่อย ถูกแมงมุมกัด ผิวนองคลอก เท้าแพลง

3.1.7 ความปลอดภัยทั่วไป หัวข้อเนื้อหา ได้แก่ ความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย ความปลอดภัยในการปฏิบัติกรรมนูกเบิก การพจญภัย การเดินทางไกลซึ่งลูกเสือจะต้องเตรียมพร้อมในสิ่งต่อไปนี้ การเตรียมพร้อมทางร่างกายและจิตใจ ลูกเสือจะต้องเตรียมร่างกายให้พร้อม โดยออกกำลังกายให้สม่ำเสมอและหาเวลาพักผ่อนให้เพียงพอ เพื่อสุขภาพและร่างกายจะได้แข็งแรงอยู่ตลอดเวลา ส่วนด้านจิตใจนั้นนับว่าสำคัญยิ่งอีกส่วนหนึ่ง ต้องทำให้จิตใจมั่นคง กล้าหาญ ต่อสู้กับอุปสรรคและเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วยความมั่นใจ และการเตรียมพร้อมทางด้านความรู้และความชำนาญ ลูกเสือต้องบูรณาการความรู้ด้วยตนเอง หรือสอบถามจากลูกเสือรุ่นพี่ ผู้กำกับลูกเสือ或是ให้กิจกรรมต่าง ๆ ของลูกเสือแล้วฝึกฝนในด้านการปฏิบัติด้วยตนเองหรือช่วยผู้อื่น นับว่าเป็นการเตรียมพร้อมทางด้านความรู้ และความชำนาญของลูกเสือ เมื่อถึงคราวที่จะต้องปฏิบัติด้วยตนเอง จะรู้วิธีการหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุอันจะเกิดขึ้นได้

สำหรับผู้เรียนที่จะมีสิทธิได้รับเครื่องหมายลูกเสือโลก ผู้เรียนต้องสอบผ่านทั้ง 7 รายวิชา และสอบได้ภายใน 6 เดือน

สรุปได้ว่า เครื่องหมายลูกเสือโลกเป็นการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร ประกอบด้วย กิจการลูกเสือ คำปฏิญาณและกลุ่มองลูกเสือ ระเบียบແตรา ใช้ชีวิตกลางแจ้ง การผูกเชือนและประโยชน์ของเจื่อน การปฐมพยาบาลและความปลอดภัย ซึ่งผู้เรียนจะต้องสอบผ่านทั้ง 7 รายวิชา

3.2 เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ (ชั้นบัญชีกามปีที่ 2)

3.2.1 การเดินทางสำรวจ หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) การเดินทางไปสำรวจระยะทาง 50 กิโลเมตร เป็นเวลา 2 วัน ลูกเสือควรมีการเตรียมการ ได้แก่ จัดอาหาร จัดอุปกรณ์ การจัดเวชภัณฑ์ วิธีการเดินทางสำรวจ ประกอบด้วย การเดินทางสำรวจโดยการเดินหน้า ใช้รถจักรยานและเรือ

2) การทำแบบรายงานการสำรวจ ได้แก่ การจัดทำแบบฟอร์ม จะแบ่งเป็นสามช่อง ประกอบด้วย เวลา รายการแสดงรายละเอียดสิ่งของสถานที่ที่พบ ระยะทางในช่องรายการอาจเพิ่มเติมการประกอบอาหาร ในกรณีถังแรม และแผนที่ ลักษณะการรายงานควรมีความถูกต้อง ชัดเจน รักภูมิ รวดเร็ว เมื่อจดรายงานแล้วลงชื่อลองซึ่งลูกเสือ ผู้เขียนรายงาน บอกหมู่และกอง นายหมู่เป็นผู้ลงนาม

3.2.2 การบริการในความหมายของลูกเสือ เป็นความพร้อม การบำเพ็ญตนให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หรือชุมชนด้วยความเต็มใจตามคำปฏิญาณข้อที่ 2 ของลูกเสือที่ว่า “ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ” หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) การพัฒนาชุมชนของลูกเสือ ประกอบด้วย การพัฒนาชุมชนเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ และพัฒนาตามความต้องการของชุมชน ดังเช่น การบูรณะสิ่งของ การปลูกป่า รวมถึงกฏของลูกเสือที่เกี่ยวข้องกับการบริการ

2) วิชาการปฐมพยาบาล ประกอบด้วย คำจำกัดความและหลักทั่วไปในการปฐมพยาบาล ข้อควรระวังในการปฐมพยาบาล การรู้จักขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น

3) การประสานงานในหมู่ลูกเสือ เพื่อเตรียมพร้อมในการปฏิบัติการเหตุฉุกเฉิน ประกอบด้วย การเตรียมการสิ่งของในกระเบื้องแบบและเครื่องหลัง และเตรียมรับสภาพของค่ายธรรมชาติในการยังชีพและความปลอดภัย

3.2.3 หน้าที่พลเมือง หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) ประวัติลูกเสือไทย

2) วิธีดำเนินการของuhnวนการลูกเสือ

3) หน้าที่พลเมืองระดับลูกเสือชั้นพิเศษ

3.2.4 สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวนุญช์ ช่วยอำนวยประโยชน์ในการดำรงชีวิต ทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือเป็นอุปสรรคเมื่อสิ่งแวดล้อมนั้นเป็นพินหัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) น้ำ ประกอบด้วย ประโยชน์ของน้ำ สาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำเสีย ผลที่ได้รับจากน้ำเสีย การป้องกันและการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย

2) อากาศ ประกอบด้วย สาเหตุที่ทำให้อากาศเสีย ผลที่ได้รับจากอากาศเสีย การป้องกันและการแก้ไขปัญหอากาศเสีย

3) ดิน ประกอบด้วย ประโยชน์ของดิน สาเหตุที่ทำให้เกิดดินเสีย ผลที่ได้รับจากดินเสีย การป้องกันและการแก้ไขปัญหอดินเสีย

4) การอนุรักษ์สัตว์ ประกอบด้วย สัตว์ป่าสงวนหาดูได้ยาก ห้ามล่าโดยเด็ดขาด เว้นการกระทำเพื่อศึกษาและวิจัยทางวิชาการ สัตว์ป่าคุ้มครองประเภท 1 สัตว์ป่าคุ้มครองประเภท 2 ประโยชน์ที่ได้รับจากสัตว์ป่า วิธีการสงวนสัตว์ป่า

5) วิธีการอนุรักษ์พืช ประกอบด้วย ประโยชน์ที่ได้รับจากพืช สาเหตุที่พืชถูกทำลาย วิธีการควบคุม ข้อปฏิบัติในการอยู่ค่ายพักแรมและเดินทางไกล เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ

6) การแก้ปัญหาที่เกิดจากผลกระทบ ประกอบด้วย สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา การแก้ปัญหาที่เกิดจากผลกระทบ วิธีจัดทำโครงการ ความจำเป็นของการอนุรักษ์ธรรมชาติ

3.2.5 การแสดงออกทางศิลปะ หัวข้อเนื้อหา ประกอบด้วย

- 1) การละเล่นพื้นเมือง ซึ่งเป็นการเล่นรื่นเริงตามฤดูกาล มีสถานที่แสดงที่เหมาะสม เป็นการแสดงที่สุภาพไม่หยาบคาย การแต่งกายถูกต้องตามประเพณี
- 2) การประดิษฐ์เศษวัสดุ ประกอบด้วย การประดิษฐ์วัสดุเพื่อทำเป็นของใช้ การทำหมุน

3) การอ่านหนังสือ ประกอบด้วย การศึกอ่านให้เป็นส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ การวิจารณ์หนังสือ หลักการวิจารณ์หนังสือ

3.2.6 สมรรถภาพทางกาย หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) การทดสอบสมรรถภาพทางกาย ประกอบด้วย วิ่ง 5 เมตร ยืนกระโดดไกล แรงบันดาลใจที่สนับสนุนลูกนั่งใน 30 วินาที ดึงข้อมือกับรวมเดี่ยว วิ่งเก็บของ วิ่งทางไกล

2) สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ยาเสพติดประเภทต่าง ๆ ไทยของบุหรี่ ไทยของสุรา ไทยของยากระตุ้นประสาท

3) การเล่นกีฬาประเภทบุคคลและประเภททีม ได้แก่ วิ่งระยะสั้น แบดมินตัน พุ่มบอด ตะกร้อข้ามตาข่าย

3.2.7 อุบัติเหตุ หัวข้อเนื้อหา ประกอบด้วย คำปฏิญาณและกฎหมายของลูกเดือ หลักธรรมสำคัญของศาสนา และการปฏิบัติ ได้แก่ ศีล 5 ศีล 8 วิธีารานาศีล อารามนาพระปริตรและอารามนาธรรม โ Gioathaของพระพุทธเจ้า 3 หรือ Gioathaปฏิโมกข์หรือ Gioathaหลักขنبธรรมเนียม อกุศลภูต 3 หรือรากแห่งความชั่ว ศีล 4 อิทธิบาท 4 พระมหาวิหาร 4 อริยสัง 4 ตั้งปูริธรรม 7 มิตรปฏิญญาหรือมิตรเทียน มิตรแท้ สังคหวัตถุ 4 พระวาราธรรม 4 หรือธรรมของผู้กรองเรื่อง ทิศ 6 อาคมมุข 6

3.2.8 กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ หัวข้อเนื้อหา ประกอบด้วย

1) กฎแห่งความปลอดภัย ได้แก่ หมวดการใช้กำลังกาย การอบอุ่นร่างกาย ก่อนการปฏิบัติกิจกรรม การแต่งกายให้รัดกุม ตรวจสอบอุปกรณ์ เลือกอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับกิจกรรม

2) กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ ได้แก่ หมวดที่ใช้กำลังกาย ศศิปัญญาเป็นส่วนใหญ่ หมวดวิทยากร ให้ลูกเดือทำกิจกรรมอย่างน้อย 1 อย่าง

สรุปได้ว่า เครื่องหมายลูกเดือชนพิเศษ เป็นการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร และต้องสอบได้เครื่องหมายลูกเดือโดยก่อน ประกอบด้วย การเดินทางสำรวจ การบริการ หน้าที่พลเมือง

สิ่งแวดล้อม การแสดงออกทางศิลปะ สมรรถภาพทางกาย อุดมคติ กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ ซึ่งผู้เรียนจะต้องสอบผ่านการเดินทางสำรวจ การบริการ และวิชาอื่นอีก 3 วิชา และต้องผ่านการอบรมการเดินทางไกลและการอยู่ค่ายพักแรม

3.3 เครื่องหมายลูกเสือหลวง (ขั้นแม่ยมศึกษาปีที่ 3)

3.3.1 การเดินทางสำรวจ หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) การเดินทางไปสำรวจ ลูกเสือควรมีการเตรียมความพร้อมก่อนเดินทาง ได้แก่ การจัดอาหาร การจัดอุปกรณ์ การจัดเวชภัณฑ์ วิธีการเดินทางสำรวจ ประกอบด้วย การเดินทางสำรวจโดยการเดินเท้า ใช้รถจักรยาน และโดยเรือ

2) การทำแบบรายงานการสำรวจ ได้แก่ การจัดทำแบบฟอร์ม แบ่งเป็น สามช่อง ประกอบด้วย เวลา รายการแสดงรายละเอียดสิ่งของสถานที่ที่พบ ระยะทางในช่อง รายการอาจเพิ่มเติมการประกอบอาหาร ในกรณีค้างแรม และแผนที่ ลักษณะการรายงานควรมี ความถูกต้อง ชัดเจน รักภูมิ รวดเร็ว เมื่อขับรายงานแล้วลงชื่อลูกเสือ ผู้เขียนรายงาน บอกหมู่และ กอง นายหมู่เป็นผู้ลงนาม

3.3.2 การบริการ หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) การบริการลูกเสือสำรวจ 4 คืน ประกอบด้วย ประวัติและหลักสูตร ของลูกเสือสำรวจ แบ่งเป็น ดาวดวงที่ 1 ดาวดวงที่ 2 และดาวดวงที่ 3

2) การบริการลูกเสือสามัญ 4 คืน ประกอบด้วย ขบวนการลูกเสือ คำปฏิญาณและกฎหมายของลูกเสือสามัญ กิจกรรมกลางแจ้ง ระเบียบแคลว ได้แก่ ท่ามือเปล่า ท่าอาฐ ท่าญญานมือและนกหวีด การตั้งและเรียกแคลว

3.3.3 หน้าที่พลเมือง หัวข้อเนื้อหา ได้แก่

1) คณะกรรมการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย หน้าที่ของ คณะกรรมการดำเนินงาน บทบาทของคณะกรรมการดำเนินงาน การจัดบันทึกรายงานการประชุม

2) การปกคล้องระบอบประชาธิปไตย ประกอบด้วย การใช้อำนาจของปresident หน้าที่ของชนชาวไทย การศูนย์รวมสิทธิและเสรีภาพ การจัดระเบียบบริหารราชการ การเลือกตั้ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พระราชกรณีย์

3) นโยบายของรัฐบาลไทย เกี่ยวกับการต่างประเทศ ประกอบด้วย หลักการและวัตถุประสงค์ของการสหประชาชาติ องค์กรนานาชาติ องค์การกรรมการระหว่างประเทศ (ILO) องค์การอนามัยโลก (WHO) แนวทางนโยบายรัฐบาลไทยเกี่ยวกับ ต่างประเทศ

3.3.4 สิ่งแวดล้อม หัวข้อเนื้อหา ได้แก่ ปัญหาสิ่งแวดล้อม หน่วยงานที่อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การอนุรักษ์ดิน การอนุรักษ์น้ำ การอนุรักษ์สัตว์ การอนุรักษ์สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

3.3.5 การแสดงออกทางศิลปะ หัวข้อเนื้อหา ได้แก่ คุณค่างานศิลปะและการแสดงงานศิลปะในที่สาธารณะ ประกอบด้วย ศิลปะทางการแสดงออก ทัศนศิลป์ การซ่างศิลปะทางอักษรศาสตร์ ศิลปะการวิจารณ์

3.3.6 สมรรถภาพทางกาย หัวข้อเนื้อหา ได้แก่ กีฬาประเภทบุคคล ประกอบด้วย การวิ่งระยะสั้น การวิ่งกระโดดไกล การทุบลูกน้ำหนัก อีกทั้งการเล่นกีฬาประเภทชุดประกอบด้วย เซปักตะกร้อ วิ่งผลัด

3.3.7 อุดมคติ หัวข้อเนื้อหา ได้แก่ หลักธรรมศาสนาในชีวิตประจำวัน สภาพปัญหาสังคมปัจจุบัน คำปฏิญาณและกฎหมายของลูกเสือ ความหมายของคำปฏิญาณและกฎหมายของลูกเสือ

3.3.8 กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ หัวข้อเนื้อหา ได้แก่ การได้ว้าที่ ซึ่งมีเนื้อหาใหญ่ๆ ได้แก่ ประวัติการได้ว้าที่ ภูตติด วิธีการจัด กติกา การตัดสินและการวางแผนตัวผู้ได้ว้าที่

สรุปได้ว่า เครื่องหมายลูกเสือหลวงเป็นการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร ต้องสอบได้ เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษก่อน ประกอบด้วย การเดินทางสำรวจ การบริการ หน้าที่พลเมือง สิ่งแวดล้อม การแสดงออกทางศิลปะ สมรรถภาพทางกาย อุดมคติ กิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ สอบได้วิชาบริการและวิชาพื้นฐานอีก 3 วิชา ในหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือหลวง และผ่านการอบรมวิชาการเป็นผู้นำ

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใน 1 ชั่วโมง ประกอบด้วย ขั้นตอนดังนี้ การปีกประชุมกอง การเล่นเกมหรือร้องเพลง การสอนเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วย หลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลก เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ เครื่องหมายลูกเสือหลวง การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นคติ และการปีกประชุมกอง

การเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

การจัดการเรียนและการสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง วิชาที่จัดกิจกรรมนอกเวลาหรือเรียนในเวลาในภาคเรียนที่ 2 หรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีความมุ่งหมายให้ลูกเสือแสดงออกซึ่งทักษะและความสนใจของตนเอง เพื่อให้ได้มีส่วนในการปฏิบัติกรรมร่วมกับลูกเสืออื่นๆ ด้วย (กรมวิชาการ. 2546 : 75-79) ซึ่งวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีจำนวนทั้งสิ้น 76 วิชา ดังนี้

1. นักพัฒนา

2. นักการอาสา

3. นักอุตุนิยมวิทยา	4. ผู้จัดการค่ายพักแรม
5. ผู้พิทักษ์ป่า	6. นักเดินทางไกล
7. หัวหน้าคนครัว	8. นักบุกเบิก
9. นักสะสมรอย	10. นักธรรมชาติวิทยา
11. การสื่อสารด้วย yan พาหนะ	12. นักดับเพลิง
13. นักสัมัญญาณ	14. นักสารพัดช่าง
15. นักโบราณคดี	16. นักสะสม
17. นักดนตรี	18. นักถ่ายภาพ
19. นักกีฬา	20. นักกรีฑา
21. นักพิมพ์คด	22. นักแสดงการบันเทิง
23. นักยิงปืน	24. ล่าม
25. หน้าที่พลเมือง	26. นักคุณศึกษา
27. บรรณาธิการ	28. เลขานุการ
29. พลาริธการ	30. ผู้ช่วยการจราจร
31. ช่างเชียง	32. ช่างไฟฟ้า
33. ช่างวิทยุ	34. ช่างแผนที่
35. ช่างเครื่องยนต์	36. อิเล็กทรอนิกส์
37. การนำมิตร	38. การฝึกซ้อม
39. การช่วยผู้ประสบภัย	40. การสาธารณูปโภค
41. การพยาบาล	42. การพูดในที่สาธารณะ
43. การอนุรักษ์ธรรมชาติ	44. การประชาสัมพันธ์
45. การสังคมสงเคราะห์	46. การพัฒนาชุมชน
47. ชาวประมงตื้นเด่น	48. ตื้นเด่น
49. ผู้นำร่อง	50. นักเดินเรือใบ
51. นักวายน้ำ	52. นักพายเรือ
53. นักธรรเชียงเรือ	54. คลาสเรือ
55. การควบคุมการจราจรทางน้ำ	56. การป้องกันความเสียหายและดับเพลิงบน
เรือ
57. การเรือ	58. การดำเนินชีพในทะเล

59. เครื่องหมายชาวเรือ	60. เครื่องหมายเชิญเกียรติลูกเสือเหล่าสมุทร
61. นักเครื่องบินเล็ก	62. ห้างอากาศ
63. ยานอากาศ	64. การควบคุมการจราจรทางอากาศเบื้องต้น
65. การควบคุมการจราจรทางอากาศ	66. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยและดับเพลิง
	อากาศยาน
67. การฝึกเป็นผู้นำ	68. นักปฏิบัติการทางจิตวิทยา (ปจว.)
69. วิชาการขนส่งทางอากาศ	70. แผนที่ทางการและเข็มทิศ
71. เสนารักษ์	72. การคำร้องซีพในถิ่นทุรกันดาร
73. นักไต่หน้ามา	74. เครื่องหมายการบิน
75. เครื่องหมายเชิญเกียรติเหล่าอากาศ	76. เครื่องหมายผู้ฝึกสอนลูกเสือ

ในการสอนวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีแนวปฏิบัติที่สำคัญ ดังนี้

ทำการสอบวิชาพิเศษ โดยใช้เวลา noknak เนื่องจากที่ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมตามปกติ หรือในขณะอยู่ค่ายพักแรม นอกจგานนี้ลูกเสืออาจใช้เวลาว่างของตนเองทำการฝึกฝนทักษะต่างๆ ของวิชาพิเศษ และขอทำการสอบหรือส่งรายงานผลการปฏิบัติงานของรายวิชานั้นแก่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อขอประดับเครื่องหมาย การสอบจะจัดให้มีปีละกี่ครั้งก็ได้ โดยเน้นการปฏิบัติจริง เมื่อสอบผ่านแล้วให้ผู้กำกับลงนามรับรองในสมุดประจำตัวลูกเสือ วิชาพิเศษลูกเสือใดที่มีเมื่อหาสามพันธ์กับกิจกรรมที่ลูกเสือเข้าร่วมตามปกติให้นำไปบูรณาการ รวมทั้งการสอบภาคปฏิบัติของวิชาพิเศษนั้นๆ และให้ถือว่า ลูกเสือที่ผ่านการสอบແล่ำมีลักษณะประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษนั้นด้วย ให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการขอซื้อเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือตามจำนวนที่ลูกเสือได้รับ จากร้านค้าขององค์การค้าของครุสภากำරบวชวิชาพิเศษลูกเสือ ให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการ

ปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือฯ ดังนี้

ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ สำรอง (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2522

ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ สามัญ(ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525

ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2528

ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ วิสามัญ (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2529

เครื่องหมายสายยงค์ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง เครื่องหมายที่แสดงถึงคุณสมบัติ และความสามารถของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เฉพาะบุคคล เป็นการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและ ความสามารถของลูกเสือ ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นการฝึกฝน ระเบียบวินัยและการรู้จักการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีสิทธิ์ประดับ เครื่องหมายยงค์ จะต้องมีคุณสมบัติและความสามารถ ดังนี้

1. เป็นลูกเสือเอกหรือสอบได้เครื่องหมายลูกเสือโกลด์มาแล้ว

2. สอบได้วิชานักพากย์ และวิชาเลือกต่อไปนี้ 2 วิชา คือ นักคาราศาสตร์ นัก ภูตินิยมวิทยา การจัดค่ายพักแรม ผู้พิทักษ์ป่า นักเดินทางไกล หัวหน้าคนครัว นักนุกเบิก นัก สะกดรอย นักธรรมชาติวิทยา

3. สอบผ่านหลักสูตรเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้อีก 4 วิชา ขึ้น ไปจาก 76 รายวิชา

4. เมื่อมีคุณสมบัติครบ 3 ข้อ ดังกล่าวข้างต้น ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จะต้องถักสาย หนังเครื่องหมายสายยงค์ของตนเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นหนังสีน้ำตาล ถักเป็นห่วงคล้องแขนขวาใต้ อินทรธนู ปลายสายรอบติดที่ดุมใต้ปักกระเป็นตื้อข้างขวา

สรุปได้ว่า การขั้นกรเรียนการสอนวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นการฝึกอบรม ลูกเสือ ซึ่งประกอบไปด้วยหลักสูตร

1. หลักสูตรเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งจะต้องผ่านการสอบ หลักสูตรวิชาพิเศษ จำนวน 76 รายวิชาตามความสนใจ โดยมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่ ทำการ สอบวิชาพิเศษ โดยใช้เวลา nok เนื่องจากที่ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมตามปกติ หรือในขณะอยู่ค่ายพัก แรม วิชาพิเศษลูกเสือวิชาใดที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ลูกเสือเข้าร่วมตามปกติให้ดำเนินไป บูรณาการ ให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการขอเชื่อเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือตามจำนวนที่ลูกเสือ ได้รับ จากร้านค้าขององค์กรลูกเสือ แต่ห้ามรับวิชาพิเศษลูกเสือ ให้ใช้ข้อมูลคบคบจะลูกเสือ แห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือฯ

2. หลักสูตรเครื่องหมายสายยงค์ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ซึ่งลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นี้ สิทธิ์ประดับเครื่องหมายสายยงค์ จะต้องมีคุณสมบัติและความสามารถ ได้แก่ เป็นลูกเสือเอกหรือ สอบได้เครื่องหมายลูกเสือโกลด์มาแล้ว สอบได้วิชานักพากย์ และวิชาเลือก สอบผ่านหลักสูตร เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และต้องถักสายหนังเครื่องหมายสายยงค์ของตนเอง

การจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ๆ

การจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ๆ หมายถึง กิจกรรมที่ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพิ่มเติมจากหลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ๆและวิชาพิเศษ หรือนำหลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ๆและวิชาพิเศษ มาพิจารณาเพื่อเพิ่มความก้าวหน้าในรายวิชานั้นๆ (กรมวิชาการ. 2546 : 59) และในการจัดกิจกรรมของลูกเสือเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาตินั้น นอกจากการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ๆตามหลักสูตร และการเรียนการสอบวิชาพิเศษแล้ว การเปิดโอกาสให้ลูกเสือได้เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษในโอกาสต่างๆ หรือในโอกาสวันสำคัญ จะช่วยให้ลูกเสือสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะในการดำรงชีวิตได้อย่างคึ่งขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ๆ สามารถศึกษาค้นคว้าได้ในโอกาส ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรม เป็นการจัดที่นักศึกษาจากการเข้าค่ายพักแรมประจำปีของกองลูกเสือ เพื่อให้ลูกเสือได้ฝึกทักษะการใช้ชีวิตร่วมกัน การช่วยเหลือกันในกองลูกเสือนี้อาจเป็นการรวมกันกับการท่องศึกษานอกสถานที่ และ/หรือ จัดให้มีการสอนวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ๆคืบหน้าได้

2. การเชิญวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้ เป็นการเสริมสร้างความรู้เพิ่มเติมให้กับลูกเสือ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจหรือเป็นเรื่องที่ลูกเสือจำเป็นต้องรู้ เพื่อการไปร่วมกิจกรรมหรือในโอกาสวันสำคัญๆ โดยอาจจัดให้ลูกเสือที่มีความสามารถเป็นพิธีกรสอบผ่าน สัมภาษณ์คืบหน้าได้

3. การจัดกลุ่มทำกิจกรรมสร้างงาน เป็นการที่ลูกเสือร่วมกันที่จะจัดกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่กองหรือหมู่ลูกเสือ โดยไม่รบกวนเวลาเรียน แต่ใช้ความรู้ความสามารถจากที่เรียนรู้หรือประสบการณ์มาร่วมกันทำ เช่น การออกแบบพัฒนาชนบท การสร้างงานฝีมือเพื่อจัดจำหน่าย เป็นต้น

4. การให้ลูกเสือรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นการสนับสนุนให้ลูกเสือได้มีโอกาสสร้างความผูกพันระหว่างลูกเสือรุ่นพี่กับลูกเสือรุ่นน้องทึ้งในกองลูกเสือเดียวกัน หรือต่างกองลูกเสือ และยังสามารถแบ่งเบาภารกิจของผู้นำกลุ่มลูกเสือได้ เช่น การให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ๆช่วยสอนลูกเสือสามัญ หรือลูกเสือสำรอง เป็นต้น

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนอย่างก้าวหน้าของลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ๆ เป็นการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมจากกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ๆตามหลักสูตร และการเรียนการสอบวิชาพิเศษ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ลูกเสือพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะการดำรงชีวิตได้อย่างคึ่งขึ้น ได้แก่

กิจกรรมทัศนศึกษา เข้าค่ายพักแรม เชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยายให้ความรู้ กิจกรรมสร้างงาน กิจกรรมลูกเสือรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์แลกเปลี่ยนความรู้ และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม สำคัญๆ ของลูกเสือ เช่น พิธีถวายราชสุดทิค พิธีสวนสนาม และพบทวนกฏและคำปฏิญาณ เป็นต้น

การให้ความร่วมมือกับสังคม

การจัดกิจกรรมลูกเสือให้มีความร่วมมือกับสังคม ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สนองนโยบาย ของรัฐบาลและความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่จะปลูกฝังให้เยาวชนมีคุณธรรม จริยธรรม มี ระเบียบวินัย มีความจริงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครอง ระบบอปประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนความเป็นเอกราชและความมั่นคง ของชาติ (สมชัย วุฒิเมธีชา. 2534 : 58) กระบวนการลูกเสือเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชน มุ่งเน้น ในด้านจริยธรรม ความมีระเบียบวินัยและความสามารถเฉพาะตน ตั้งเสริมให้ช่วยเหลือผู้อื่นและ พัฒนาชุมชน เป็นการสร้างความตระหนัก ความผูกพัน ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชาติบ้านเมืองในฐานะเป็นพลเมืองดีของชาติ กิจกรรมลูกเสือในปัจจุบันยังไม่สามารถสร้าง ภาพลักษณ์ให้ประชาชนเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเยาวชนใช้กระบวนการหมู่พวก เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น และพัฒนาชุมชน สังคม ตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ (สำนักงานคณะกรรมการบริหาร ลูกเสือแห่งชาติ. 2534 : 1) ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เกี่ยวกับการให้ความ ช่วยเหลือสังคมนี้ ลูกเสือทุกคนต้องให้ความสนใจ ศึกษาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังเพื่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจและตระหนักรถึงคุณค่าและอันตรายที่จะเกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อม ต้องร่วมมือ กันรักษาสิ่งแวดล้อมให้ดี โดยเฉพาะในท้องถิ่นหรือชุมชนที่ลูกเสืออยู่ โดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ ตามขบวนการของลูกเสือ คณะลูกเสือแห่งชาติยังมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสังคมให้มีความ เกริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการบริหาร ลูกเสือแห่งชาติ. 2542) ตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึงคนเอง
2. ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณะประโยชน์
4. ให้รู้จักทำการฟื้นฟู และฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
5. ให้รู้จักรักษาและตั้งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมและความมั่นคงของ ประเทศไทย ทั้งนี้โดยไม่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางการเมืองใด ๆ

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ในการจัดกิจกรรมพิเศษ ให้กับลูกเดือนนั้น จึงต้องให้สอดคล้องกัน เพื่อสามารถประเมินได้ว่า ลูกเดือนประสนผลสำเร็จกับการเป็นสมาชิกลูกเดือนมากน้อยเพียงใด เมื่อได้ศึกษาถึงจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กและเยาวชนแล้ว สามารถให้ข้อเสนอแนะกิจกรรมพิเศษสำหรับลูกเดือนโรงเรียน ได้ดังนี้

1. กิจกรรมภายใต้โรงเรียนการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในวันสำคัญต่าง ๆ
2. กิจกรรมเพื่อชุมชน งานเพื่อชุมชนมีการแบ่งออกให้เหมาะสมและปฏิบัติได้ตามวัยของลูกเดือน ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ คือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 อายุประมาณ 5-10 ปี ระดับชั้นประถมศึกษา 5-6 อายุประมาณ 11-13 ปี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 อายุประมาณ 13-15 ปี ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา อุดมศึกษาอายุประมาณ 16-22 ปี
3. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ งานบำเพ็ญประโยชน์ที่แบ่งแยกออกได้เหมาะสมและปฏิบัติได้ตามวัยของเยาวชนเหมือนงานเพื่อชุมชน โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ควรมีกิจกรรม ดังนี้ การรักษาสิ่งแวดล้อม การรักษาแหล่งน้ำ การปลูกและรักษาต้นไม้ การรักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ การป้องกันการพังทลายของหน้าดิน การช่วยเหลือด้านจราจร การป้องกันไฟป่า การรับบริจาคสิ่งของเพื่อคนยากจน

สรุปได้ว่า การให้ความร่วมมือกับสังคมเป็นกิจกรรมที่ลูกเดือน ได้ฝึกปฏิบัติจริงเพื่อสนับสนุนต่องการช่วยเหลือสังคม สอดคล้องกับคุณลักษณะลูกเดือนแห่งชาติที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเดือน ทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศไทย ประกอบด้วย กิจกรรมภายใต้โรงเรียน กิจกรรมเพื่อชุมชน และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

การเงินลูกเดือน

ข้อบังคับคุณลักษณะลูกเดือนแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาลูกเดือน พ.ศ. 2509 ได้กำหนดไว้เกี่ยวกับเงินบำรุงลูกเดือนมาใช้อนุโถม ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการเก็บเงินค่าบำรุงลูกเดือน ดังนี้
 - 1.1 เพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายในกิจกรรมลูกเดือน
 - 1.2 เพื่อให้ลูกเดือน ผู้บังคับบัญชาลูกเดือน ผู้ตรวจการลูกเดือน กรรมการลูกเดือน และเจ้าหน้าที่ลูกเดือนทั่วบ้านบ้านร่องค์การของตนด้วยความเสียสละ เพื่อฝึกอบรมลูกเดือน ให้รู้จักทำงานเพื่อให้ได้เงินมาด้วยน้ำหนักน้ำแรงของตนเอง โดยสุจริต
2. เงินบำรุงลูกเดือน ได้แก่ ค่าบำรุงประจำปีที่เก็บจากลูกเดือน ผู้บังคับบัญชาลูกเดือน ผู้ตรวจการลูกเดือน กรรมการลูกเดือน กรรมการลูกเดือนพิเศษ และเจ้าหน้าที่ลูกเดือน

2.1 เงินค่าบำรุงลูกเสือเก็บคนหนึ่ง ไม่เกินปีละ 5 บาท จะเก็บในอัตราเท่าได้ให้ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดเป็นผู้กำหนด สำหรับกองลูกเสือที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ให้เลขานุการคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้กำหนด

2.2 เงินค่าบำรุงประจำปีของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือกรรมการลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ กำหนดปีละ 10 บาท เมื่อชำระครบ 10 ปี แล้วถือว่าเป็นสมาชิกตลอดชีพหรือชำระเงินค่าบำรุงตลอดชีพครึ่งเดียวเป็นเงิน 100 บาทก็ได้

2.3 ให้ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ชำระค่าบำรุงประจำปีตามอัตราที่กำหนดไว้ให้เสร็จภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี

2.4 กลุ่มหรือกองลูกเสือที่ตั้งอยู่ในโรงเรียน หรือนอกโรงเรียนให้อาจารย์ใหญ่ครูใหญ่ หรือผู้จัดการ โรงเรียนเป็นผู้เก็บเงินค่าบำรุง หรือผู้บังคับบัญชาลูกเสือในสังกัดเป็นผู้เก็บเงินก็ได้ ในการเก็บเงินนั้นจะต้องออกใบเสร็จรับเงินทุกคราว

3. การแบ่งเงินค่าบำรุงลูกเสือ ให้แบ่งดังนี้

3.1 ตามข้อบังคับสมาคมลูกเสือโลก คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติจะต้องเสียเงินค่าบำรุงให้แก่สำนักงานลูกเสือโลกตามจำนวนลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือในอัตราคนหนึ่งปีละประมาณ 50 สถานศึกษา เงินยอดนี้ให้กองลูกเสือสังกัดคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และจังหวัด รวมรวมส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เพื่อใช้จ่ายเกี่ยวกับการลูกเสือโลก

3.2 ให้แบ่งเงินที่เหลือจ่ายจาก ข้อ 3 ดังนี้

3.2.1 สำหรับค่าใช้จ่ายในกลุ่มหรือกองลูกเสือ ร้อยละ 70

3.2.2 สำหรับค่าใช้จ่ายในสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ร้อยละ 30

3.3 กองลูกเสือที่ขึ้นตรงต่อจังหวัด

3.3.1 สำหรับค่าใช้จ่ายในกองลูกเสือ ร้อยละ 78

3.3.2 สำหรับค่าใช้จ่ายในสำนักงานสำนักคณะกรรมการบริหารลูกเสือเขต

ร้อยละ 8

3.3.3 สำหรับค่าใช้จ่ายในสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือจังหวัด

ร้อยละ 8

3.4 เงินบำรุงลูกเสือที่เก็บจากผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือเขต ให้เป็นของสำนักงานนั้น

4. เงินค่าบำรุงของกลุ่มหรือกองลูกเดือที่เขียนตรงต่อสำนักงานเขตหรือจังหวัด ให้กลุ่มหรือกองลูกเดือนำส่งสำนักงานเขตหรือจังหวัดแล้วแต่กรณี สำหรับกลุ่มหรือกองลูกเดือที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเดือแห่งชาติ ทั้งนี้ให้กลุ่มหรือกองลูกเดือหักเงินค่าบำรุงที่เป็นส่วนของตนไว้ก่อน

5. เงินค่าบำรุงลูกเดือที่สำนักงานเขตได้รับจากกลุ่มหรือกองลูกเดือ ให้สำนักงานเขตหักส่วนที่เป็นของสำนักงานเขตไว้ก่อน ส่วนที่เหลือให้นำส่งจังหวัด สำนักงานการศึกษาเพื่อนำส่งสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเดือแห่งชาติต่อไป

6. กลุ่มหรือกองลูกเดือหาเงินรายได้ โดยชอบด้วยกฎหมายในจังหวัดของตน โดยรับอนุญาตจากเลขานุการคณะกรรมการบริหารลูกเดือแห่งชาติ ผู้อำนวยการลูกเดือจังหวัด ผู้อำนวยการลูกเดือเขตแล้วแต่กรณี คณะกรรมการลูกเดือจังหวัด คณะกรรมการลูกเดือเขต อาจหารายได้ภายในจังหวัด เพื่อส่งเสริมกิจการลูกเดือ

7. ผู้บังคับบัญชาลูกเดือ และลูกเดือต้องไม่เรียไรและไม่เข้าร่วมขายสิ่งของใด ๆ ตามท้องถิ่นหรือเก็บบัตรผ่านประตู หรือปฏิบัติงานใด ๆ ที่ไม่สมเกียรติของลูกเดือ

8. สมาชิกของคณะกรรมการบริหารลูกเดือแห่งชาติทุกคนต้องไม่สนับสนุน หรือเกี่ยวข้องกับวิธีการหาเงินใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมายของบ้านเมือง หรือเป็นไปในทำนองส่งเสริมให้ลูกเดือเล่นการพนัน

9. การจ่ายเงินรายได้ลูกเดือ ต้องจ่ายตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

9.1 เพื่อจัดหาอุปกรณ์การฝึกอบรมลูกเดือ

9.2 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเดือและลูกเดือ

9.3 เพื่อจัดพิมพ์ตำรา คู่มือ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลูกเดือ

9.4 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกี่ยวกับกิจการลูกเดือ

10. จำนวนการสั่งจ่ายเงินลูกเดือทุกประเภท ให้กำหนดดังนี้

10.1 ผู้กำกับลูกเดือ ผู้กำกับกลุ่มลูกเดือ สั่งจ่ายได้ครึ่งละไม่เกิน 2,500 บาท

10.2 รองผู้อำนวยการลูกเดือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเดือเขต สั่งจ่ายได้ครึ่งละไม่เกิน 5,000 บาท

10.3 ผู้อำนวยการลูกเดือโรงเรียน ผู้อำนวยการลูกเดือเขต รองผู้อำนวยการลูกเดือจังหวัด สั่งจ่ายได้ครึ่งละไม่เกิน 15,000 บาท

10.4 ผู้อำนวยการลูกเดือโรงเรียน (มีกลุ่มลูกเดือที่สมบูรณ์) รองผู้อำนวยการลูกเดือประจำสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเดือแห่งชาติ (ผู้ตรวจการศึกษา ภาคศึกษา) ผู้อำนวยการลูกเดือจังหวัด สั่งจ่ายได้ครึ่งละไม่เกิน 25,000 บาท

- 10.5 เลขाचิการคณะกรรมการบริหารลูกเดือดแห่งชาติ สั่งจ่ายได้ครั้งละไม่เกิน 50,000 บาท
- 10.6 รองประธานคณะกรรมการบริหารลูกเดือดแห่งชาติ สั่งจ่ายได้ครั้งละไม่เกิน 250,000 บาท
- 10.7 ประธานคณะกรรมการบริหารลูกเดือดแห่งชาติ สั่งจ่ายได้ครั้งละไม่เกิน 250,000 บาท

11. ส่วนใบเสร็จรับเงินและแบบพินพ์ต่าง ๆ ให้ใช้ตามแบบที่กำหนดให้เลขานิการ และหรัญญิกคณะกรรมการบริหารลูกเดือดแห่งชาติ มีหน้าที่ควบคุมและตรวจสอบลูกเดือดทั่วไป และร่วมผู้อำนวยการลูกเดือดจังหวัด และรองผู้อำนวยการลูกเดือดเขต มีหน้าที่ควบคุมและตรวจสอบ การเงินของลูกเดือดในสังกัด ให้กองลูกเดือดที่สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเดือดแห่งชาติ และ ลูกเดือดจังหวัดรายงานฐานะการเงิน ตามแบบคณะกรรมการบริหารลูกเดือดแห่งชาติ

12. ในกรณีที่กองลูกเดือดยุบหรือเลิกกิจการ ให้เบรคหารัพย์สินของลูกเดือดทั้งหมดรวมกันเป็นจำนวนสิบห้าหมื่นบาทถ้วน
13. การเก็บรักษาเงินของรายได้ลูกเดือดทุกประเภทอาจทำได้ 2 กรณี คือ
- 13.1 ผู้บังคับบัญชาลูกเดือดนำเงินบำรุงลูกเดือดที่เก็บรวบรวมได้ส่งงานการเงินของ โรงเรียน เพื่อเข้าสู่ระบบการบริหารจัดการส่วนกลาง

13.2 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ 3 คน ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชาลูกเดือด หรือครูในโรงเรียนนั้น มีหน้าที่เก็บรักษาและควบคุมการจ่ายเงินให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ จัดทำบัญชีรับ-จ่าย และประกาศรายรับ-จ่าย ให้ลูกเดือดทราบทุกเดือน เดือนใด ไม่มีการรับ-จ่าย ก็ให้ประกาศว่าไม่มีการรับ-จ่าย

ทั้งนี้อาจจัดเก็บรักษาเงินเฉพาะกองลูกเดือดแยกกันหรือรวมเป็นกลุ่มลูกเดือดได้ เงิน รายได้นี้ให้นำมาฝึกงานการที่สะควรต่อการเมิกจ่ายเงินด้วย

สรุปได้ว่า การเงินลูกเดือด หมายถึง การเก็บเงินบำรุงลูกเดือดประจำปีตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเดือดแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาลูกเดือด พ.ศ. 2509 โดยเรียกเก็บจากลูกเดือด ผู้บังคับบัญชาลูกเดือด ผู้ตรวจการลูกเดือด กรรมการลูกเดือด กรรมการลูกเดือดพิเศษ และเจ้าหน้าที่ ลูกเดือดและให้ผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวนำเงินรายได้มามหาใช้จ่ายในการลูกเดือด เพื่อการทำบูรุษองค์กร ด้วยความเสียสละ และสร้างความภาคภูมิใจให้กับลูกเดือดทั่งหมด ประมาณมาจากน้ำพักน้ำแรงของ ตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

คันย์ แซร์รีม (2542 : 98) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า

1. ผู้บริหาร โรงเรียนมีความเห็นว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ในภาพรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การรายงานกิจกรรมลูกเสือ การเรียนการสอนวิชาลูกเสือ การบังคับบัญชาลูกเสือ การเงินลูกเสือและการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามขนาด โรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านและใน โรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมจะมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า จะมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยที่โรงเรียนขนาดใหญ่ในภาพรวมจะมีปัญหาอยู่ ในระดับปานกลาง เช่นกัน แต่เมื่อได้พิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่า ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกอง ลูกเสือจะมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะมีปัญหาในการบริหารกิจกรรมลูกเสือใน โรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เพื่อจะมีปัญหาในด้านการ จัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหาร โรงเรียน ขนาดเล็กจะมีปัญหามากกว่าผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนเรียงตามลำดับ จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ ด้านการจัดตั้ง กลุ่มหรือกองลูกเสือและด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ ตามลำดับ

ทองคำ ดอนศรี (2542 : 102) ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่น ใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า ครูโดยส่วนรวมและจำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมมีการปฏิบัติการจัด กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โดยรวมและรายด้าน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านต่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศติดตามและการ วัดผลประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศติดตามและด้านการวัดผลประเมินผลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้าน

หลักสูตรและค้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จะมีการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือโดยรวมและรายค้านอยู่ในระดับมากกว่าครูที่ไม่เคยผ่านการอบรม

วชิรินทร์ ศรีบุรินทร์ (2542 : 112) ได้วิจัยเรื่องการจัดการศึกษางานวิจัยเรื่องการจัดการศึกษาสภาพของการจัดชั้นเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี พนวฯ สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

วิเชียร อุส่าห์ (2542 : 142) ได้วิจัย เรื่องปัญหาการบริหารงานลูกเสือโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนนทบุรี พนวฯ ครูอาจารย์มีปัญหาการบริหารงานลูกเสือโรงเรียนภาพรวม และรายค้าน อยู่ในระดับปานกลางและไม่แตกต่างกัน

คำแหง ตันสกุล (2543 : 133) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดพังงา พนวฯ ปัญหาการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดพังงา เกิดจากครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจ ความสนใจ หรือขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารที่จะให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีประสิทธิภาพ จากการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ จะเห็นได้ว่า ทั้งผู้บริหาร โรงเรียน ครู และนักเรียน มีความเห็นว่าวิชาลูกเสือมีส่วนช่วยลดปัญหาสังคมในปัจจุบันได้มาก เพราะวิชาลูกเสือทำให้มีความอดทน ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ก่อให้เกิดความเดียดสลด มีความรับผิดชอบ รู้จักทำงานเป็นกลุ่ม และช่วยเหลือบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นได้

จุไรรัตน์ คง่อน (2543 : 42) ได้วิจัยเรื่องการบริหารกิจการลูกเสือในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการประ同胞ศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือค้านงบประมาณ ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่ไม่แน่นอนทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรม

กิตติศักดิ์ ทองเสมอ (2544 : 102) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียน同胞ศึกษา สังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 4 พนวฯ

1. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียน同胞ศึกษาสังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 4 มีระดับปัญหาโดยภาพรวมและรายกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียน同胞ศึกษาสังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 4 ที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกันมีปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 4 ที่มี ประสบการณ์ต่างกันมีปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบ รายด้าน พบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือด้านการเรียนการสอนและด้านบังคับบัญชาลูกเสือ แตกต่างกัน โดยผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาด้านการเรียน การสอนและด้านการบังคับบัญชาลูกเสือมากกว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี และพบว่า ปัญหาด้านการจัดตั้งกลุ่มลูกเสือหรือกองลูกเสือ ปัญหาด้านการรายงานกิจกรรม ลูกเสือและบัญชาด้านการเงินลูกเสือมีความแตกต่างกัน โดยผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาด้านการจัดตั้งกลุ่มลูกเสือมากกว่าผู้บังคับบัญชาลูกเสือหรือกองลูกเสือ ปัญหาด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือและบัญหาการเงินลูกเสือมากกว่าผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มี ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี

บุญเรือน ฉายศรี (2544 : 68 - 69) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการ บริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตราด คาดผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสืออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้านก็ไม่แตกต่างกัน

สุพร ทองดี (2545 : 61) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด สรุป ได้ว่า ปัญหาส่วนใหญ่ในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมเกิดจากครุผู้สอนกิจกรรมลูกเสือไม่มีความรู้ ความเข้าใจและขาดทักษะทางลูกเสือ ทั้งยังมีการกิจหน้าที่มาก ทำให้ไม่เห็นความสำคัญของ กิจกรรมลูกเสือ ทั้งยังไม่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากผู้บริหารอย่างจริงจังในทุกด้าน

นุชรินทร์ ปานสารสี (2548 : 97) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พนวจว่า

1. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี โดยรวมและรายกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี จำแนกตามเพศและวุฒิทางลูกเสือ โดยรวมและราย กิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามเพศของครุผู้สอน โดยรวมแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พนวจว่า ทุกกิจกรรมแตกต่างกัน อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ โดยรวม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายกิจกรรม พบว่า ทุกกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วีรพล ทองสัมฤทธิ์ (2550 : 121) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของครู กรณีศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภอเชาค้อ พบร้า ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของครู กรณีศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอเชาค้อ ที่ผ่านกันไม่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านสืบการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านเทคนิคหรือการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านวางแผนผลและประเมินผล ด้านครุภัณฑ์จัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านเนื้อหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านเวลา ที่ใช้จัดกิจกรรมลูกเสือที่ใช้จัดการเรียนการสอนลูกเสือ และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของครู โรงเรียนในเขตอำเภอเชาค้อที่ผ่านและไม่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

เมอริยอง (Moreilon. 1990 : Abstract) ได้วิจัยเรื่อง “Scouts Serving the Cause of Literacy, Literacy Lesson.” พบว่า การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือได้ขยายออกไปในรูปของ ขบวนการอย่างกว้างขวางทั่วโลก ชุดมุ่งหมายของการลูกเสือคือ การช่วยเหลือในเรื่องสุขภาพ ร่างกาย ศติปัญญา สังคมและการพัฒนาจิตใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ สามารถบรรลุภาระการเข้า กับการจัดกิจกรรมต่างๆ ได้ดีอย่างกว้างขวาง เช่น ในอินโดนีเซียใช้กิจกรรมลูกเสือเข้ามาบริหาร การจัดการเรียนรู้ของโครงการการรู้หนังสือ โดยใช้กิจกรรมลูกเสือเข้ามานึ่งทบทาท ได้รับการ ร่วมมือในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดีตามวัตถุประสงค์ของการบริหารงาน

เวสต์ (West. 1990 : 2825) ได้ศึกษาเชิงประวัติเพื่อให้ทราบประชญาทางการศึกษาของ เบเด็น-โพเอลล์ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ ความคิดทางการศึกษาของลอร์ด โรเบิร์ต เบเด็น-โพเอลล์ ตามที่อธิบายไว้ในผลงานสารานุรักษ์ของเขามาและได้ใช้การแสดงออกไว้ในขบวนการลูกเสือและแนวตร นารีที่เขาก่อตั้งขึ้นนั้น เก็บจะลูกทอดทั้งโดยสืบเชิงในประวัติการศึกษา ในศตวรรษที่ 20 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสติลักษณ์การเขียนอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่เข้าใจง่ายและเป็นเพราะภารกิจของเขามาดำเนินการศึกษานอก ระบบมากกว่าด้านในระบบโรงเรียน ประชญาทางการศึกษาของลอร์ด เบเด็น-โพเอลล์ ได้รับการ พัฒนาขึ้นโดยใช้ประสบการณ์ของเขาว่าเป็นผู้ที่โรงเรียนรู้ฐานะและในกองทัพบก เมื่อใกล้กับปี พ.ศ. 1941 จากกองทัพบกเข้าพายามเต็มตัวผลงานของหน่วยงานการศึกษาในระบบครั้งแรก โดยใช้ช่องค์กร เยาวชนที่มีอยู่แล้วใช้ขบวนการเยาวชนของเขาว่าเป็นนิจกรรมของเขามาในปี พ.ศ. 1941

เป็นที่รู้จักของนานาชาติและขบวนการเหล่านี้แคร์แกรนลง ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ได้พยายามปฏิรูป เข้าวงพื้นฐานความต้องการเบื้องต้นในเด็กทุกคนให้เป็นผู้บริการคนอื่น ซึ่งจะถูกสกัดกั้นด้วยความ สนใจที่เห็นแก่ตัว ถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับสนับสนุนให้เจริญเติบโตขึ้น เขายังการลูกเสือที่มุ่ง สร้างโอกาสสำหรับเยาวชนให้รับใช้พระผู้เป็นเจ้าของตน เพื่อมุ่งยั่งคงและรับใช้ตนเอง โดย เป็นพลเมืองดี ในขณะเดียวกันก็ให้ตนเองได้รับนั้นนาการที่คุ้มค่าและเป็นสุข สนุกสนาน พื้นฐานของแผนของเขามีเป็นระบบลักษณะเรื่อง ซึ่งเด็กชายถูกสังกัดกลุ่มเล็ก ๆ อย่างถาวรเพื่อ มิตรภาพกิจกรรม และการเรียนรู้ซึ่งมีผู้นำเด็กชายทำหน้าที่ที่มีมาตรฐานการรับผิดชอบมาก ผู้นำที่ เป็นผู้ใหญ่ที่คาดว่าจะรู้จักเด็กชายแต่ละคนดีพอที่จะสามารถให้การศึกษาได้มากกว่าที่จะสั่งสอนเด็ก เหล่านี้ จากความต้องการแรกที่จะรับใช้เด็กชายจะนำไปสู่การผูกพันตนเองเข้าสู่การดำเนินงาน และช่วยเหลือพัฒนาความสามารถของตนเพื่อเตรียมตัวให้บริการ ซึ่งจะมีอยู่ในผลงานเขียนของ ลอร์ด เบตต์น โพเอลล์ ที่อยู่ในช่วงสี่ทศวรรษแรกของศตวรรษที่ 20 ระบบการลูกเสือของเขาก็ สะท้อนโครงสร้างความสัมพันธ์ทางการสอนตามที่เปิดเผยตลอดเวลา 20 ปีที่ผ่านมา โดยผู้ปฏิบัติ วิธีการสอนพื้นฐานและมีความเห็นพ้องกันในการรู้จักเนื่องจากมีองค์ประกอบการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเองเป็นสหสัมพันธ์ที่จำเป็นขององค์ประกอบการศึกษาทุกถึงของเข้า จึงแสดงให้เห็นว่ามีการตั้ง ประชญาการศึกษาที่คงที่และเป็นที่ยอมรับในทศวรรษตัวยความเข้าใจการสอนขึ้นพื้นฐาน

ดิน (Dean. 1993 : 2713) ได้ศึกษาประวัติขบวนการลูกเสือในメリการเริ่มแรกในปี ค.ศ. 1910 จนถึงปี ค.ศ. 1990 เมื่อขบวนการลูกเสือเข้ามายืนบนที่ในอเมริกางานถึงปัจจุบัน ผู้ ก่อตั้งและผู้นำขบวนการนี้ได้พิจารณาเห็นว่า การลูกเสือเป็นการศึกษาและเป็นการสร้างนิสัยบุคคล ที่เข้าถึงเด็กชาย 1 คน ในทุก 4 คน ในจำนวนประชากรวัยลูกเสือ แต่การลูกเสือส่วนใหญ่ลูก ปล่อยปละละเลยจากโรงเรียนที่มีการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และในสถาบันการศึกษา ในอเมริกา การศึกษารึ่งนี้มุ่งเน้นการลูกเสือและมุ่งน้อมเด่าเกี่ยวกับการลูกเสือทั้งหมด และพบว่า การลูกเสือมีอยู่ 3 ส่วน คือ การลูกเสือปี ค.ศ. 1910 จนถึงตอนเริ่มสงบประมาณโลกครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ. 1942 เรื่องราวที่เขียนขึ้นจากความทรงจำของผู้เขียน ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ วิชาชีพลูกเสือ ปี ค.ศ. 1943-1972 การลูกเสือระหว่างที่อยู่ในการดูแลของ Alden Barber ซึ่งเป็น ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในปี ค.ศ. 1973 และผู้สืบทอดต่อจากเขางานถึงปี ค.ศ. 1990

ราสคอฟ (Raskoff. 1995 : Abstract) ได้วิจัยเรื่อง “Volunteering to Do Gender, Adult Volunteers in Girl Scouts,” พ布ว่า อาสาสมัครเนตตันเริ่จัดกิจกรรมได้อ่ายมีชีวิตชีวาระตือร์รัน โดยคำนึงถึงความสำเร็จและการให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี และกิจกรรมนั้นจะมีชีวิตชีวามี ความกระตือรือร้นสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ พึงตนเองได้ อีกทั้งยังมีทักษะในการทำกิจกรรม

ได้ย่างมีแบบแผน ได้ด้วยดี รวมทั้งแรงเต็มแรงจุงใจตามวัตถุประสงค์ที่ตนอาสาสมัครจะปฏิบัติ ได้ดีเหมาะสมกับสถานการณ์

เคลเลอร์แมนน์ (Kellerman, 1999 : 4055) ได้ศึกษาเพื่อปริพัฒน์โปรแกรมกระบวนการ สูญเสียรุ่นเด็กและสูญเสียรุ่นกลาง โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สังเกต และการสำรวจ เพื่อกำหนดว่า โปรแกรมเหล่านี้มีผลกระทบต่อความสำเร็จของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนทั่วไปหรือไม่ นอกจากนี้ การปริพัฒันน์บันทึกและการสำรวจของโรงเรียนยังได้ข้อมูลประกอบที่ช่วยกำหนดข้อสรุปของการวิจัยครั้งนี้ด้วย ผลการศึกษาพบว่า โปรแกรมการศึกษาหลายโปรแกรมที่ไม่ใช่โปรแกรมแบบดั้งเดิม ซึ่งหมายถึงการเน้นการพัฒนาตัวบุคคลและการคาดคะเนนี้มีผลกระทบทางบวกต่อความสามารถของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนที่จะปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ยังพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมสูญเสียไม่จำเป็นต้องเชื่อได้ว่าจะมีผลสำเร็จทางการเรียนที่ปรับปรุงขึ้น ซึ่งยังมีส่วนร่วมในโปรแกรมสูญเสีย

ฟรานซิส (Francis, 2002 : 538) ได้ทำการวิจัยสูญเสียและสามาชิก 4-H ของรัฐยุทาห์ เพื่อกำหนดผลกระทบที่เกี่ยวข้องในองค์การเยาวชนที่มีต่อภาวะผู้นำและการพัฒนาทักษะชีวิตของบุคคลเหล่านี้ ในการศึกษาใช้แบบวัดภาวะผู้นำและการพัฒนาทักษะชีวิตที่ Kormondy และ Seavers ได้พัฒนาขึ้น ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ คะแนนจากแบบวัดเฉลี่ยของสูญเสียเท่ากับ 69.65 และเท่ากับ 69.14 สำหรับสามาชิก 4-H ผู้ร่วมวิจัยใน 4-H ซึ่งให้เห็นว่า ได้ประโยชน์ปานกลางถึงมากในทุกด้านของการสำรวจที่วัดด้วยแบบวัดภาวะผู้นำของเยาวชน และการพัฒนาทักษะชีวิต ยกเว้นหนึ่งด้าน คือ สามารถกำหนดความต้องการ ได้ ซึ่งสามาชิกเหล่านี้ให้คะแนนเป็นประเภทที่มีการพัฒนาเด็กน้อย ผลการวิเคราะห์แบบสำรวจเป็นรายข้อพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านภาวะผู้นำและทักษะการพัฒนาชีวิตสูงที่สุดสามอันดับแรก ได้แก่ มีบุคลิกภาพเป็นกันเองเข้ากับคนอื่น ได้และการเคารพคนอื่น ส่วนข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยด้านภาวะผู้นำและการพัฒนาทักษะชีวิตต่ำที่สุด ได้แก่ รักภักดี เนื่องจากความเชื่อในความคิดที่มีเหตุผลและกำหนดความต้องการ ได้

ราเดย์ (Radey, 2004 : 802) ได้ศึกษา อัศวินน้อยของราชอาณาจักร : อุดมคติการสูญเสียของชาติและอาณาจักรระหว่างสงครามในแคนนาดา พบว่า ประวัติศาสตร์ของอังกฤษและอเมริกามีการศึกษาเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำลายของสูญเสียอยู่หลายครั้ง ผู้ก่อตั้งสูญเสีย คือ ดอร์ด โรเบิร์ต เบเดน โพเอลล์ ซึ่งมีผู้ได้ศึกษาถึงประวัติและผลงาน แต่ยังคงมีความสนใจด้านการปฏิบัติและแรงจุงใจ ซึ่งได้มีผลการศึกษาเพียงเล็กน้อย ได้กล่าวว่า เป็นนิวยอร์กและแนวคิดของความพ่ายแพ้ในระดับท้องถิ่น การวิจัยนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของเบเดน โพเอลล์เกี่ยวกับชาติ

และอาสาจักรที่เกี่ยวข้องกับการลูกเสือ ในแคนนาดา เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับมนุษยชาติ ชนชั้น และเพศ ซึ่งจากการศึกษาช่วงระยะเวลาห่วงสองครรภ์ในอนทริโอ พบว่า ความคิดเกี่ยวกับมนุษยชาติ เพศ และชนชั้น ตลอดจนความรักชาติ อาสาจักร ได้ถูกปลูกฝังในการลูกเสือด้วย

ตรัง (Trang, 2004) ได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจผลกระบวนการสังคมเมื่อผ่านลูกเสือหญิงใน Fairfax Country พบว่า ประชากรมีเอกลักษณ์ของแต่ละชนชาติ และสังคม เศรษฐกิจที่แตกต่างกัน จะมีลักษณะด้านพฤติกรรมเดียวกัน และความเห็นแก่ตัว ในการสร้างทักษะการเรียนรู้เพื่อการรอดชีวิต เป็นการสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ในอีกด้านหนึ่งที่มีผลจากการนำกิจกรรมลูกเสือไปประยุกต์ใช้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY